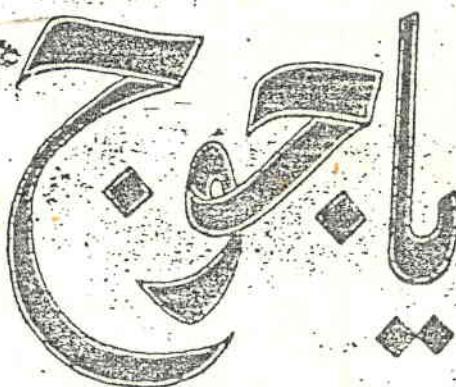

من این حروف نویستم چنانکه کس ندانست
کو هم ز روی نگرامت چنان بخوان که تو دانی

قرآن کریم آیت کریمه‌لرینک معجز افاده‌لرینه کوره،

کاشغارلۇق مشھور مختارم مھىالدین جان آخوند بابا قربان جنابرینك
ھەمتىلە طبع قىلىندى.

قىمىتى

پن. تۈركى لىراسى - اىكى آلمان مارقسى - اوچ اىكى مصر غرفىشىرى.

1933 برلين

من این حروف نویستم چنانکه کس ندانست
تو هم ز روی کرامت چنان بخوان که تو دانی

قرآن کریم آیت کریمه‌لیناڭ معجز افاده‌لینه گوره .

ماجوج : هاروت ماروت . اصحاب ڪیف ، ذوالقرنین : موسى خضر کبی : ابراهیمک قوشلری ، توراتلک بقره‌سی کبی : قران کریم ده مذکور اوlobe ده تفسیر صحیفه‌لرندہ شو گونلرde قدر ھان حل قیلمامش آیت کریمه‌لری حل ایتمک آرزوسیله : ھېر بىزى آیروجە رساللرده نشر ایتمک اوزرە : بىزىجى دفعە ده شو « یاجوج » ئى علم استادلریناڭ انتقادلرینه ، تورك طبله‌لریناڭ استفاده‌لینه تقديم ایدم . شو کتابى يازاركىن ، دىماغم ده دعوى هواسى ، قلبىم ده داعىه هواسى يوق ايدى . درست ، قران کریم آیت کریمه‌لری حقىدە عصمت عقیدەسى ؛ امىت اماملریناڭ نامتناھى بويوک حرمتلىرى حضورىندا تأدیب وظیفەسی دىماغم فىکرلرینه حاكم ، قلبىم حرکتلىرىنە ده هاردى ايدى . تقلید قىولدىن فىرم تمام آزاد ايدى . طلب يوللارندە اقتدا نورىلە اجتیاد قوتىلە حرکت ایتم . اهتا ایتم اىسە ، اقتدا بىكە سىدر . خلافى البتە يالڭىز عجزم قصورىدە .

قرآن کریم آیت کریمه‌لریناڭ قدسیتلرینى محافظە ملاحظە‌لرلە ، ارشادلرینى تنبیئلرینى انتقادلرینى لطف ایدەجاڭ علم اهللری . بولۇنور اىسە ، خالص تىشكىرىمى ھەر بىزىنە سلفاً تقديم ایدرم ، ناصحانە سۈزلىرىنى بويوک مەنۇنیتە قبول ایدەرك ، سېقت ایتمىش خطالارى ارشادلارلە تدارك ایدرم . انشاء الله .

استادلرلە علم اهللریناڭ رېقىلىرى اولىق اوزرە دگل ، بلکه طلب يوللارندە بويوک رغبتلە سېر ایتىچى طبلەلرلە واردلرى ياخود رائىدلرى اولىق اوزرە : كتب خانم غىابەلرندە شو کتابىي مطبوعات بازارىنە چىقاروب : حز جىل يوسفلرینى اوافق پارەلە صاتىش زاھد برادرلر کبى ؛ حرکزىم فىکرلرى ، يالڭىز مشتىرىلرینە رغبەلى طبلەلە فائده ويرمك املىلە ، « بىمن بىخس دراهم معدودە » عرض ایتم . اساس مقصد قران کریم كلمەلرینه آیت کریمه‌لرینه اهتمام ایتمك ايدى .

موسى جارالله

بسم الله . الحمد لله . وسلام على عباده الذين احصني .

رب اشرح لي صدري ويسرى امرى
واحلل عقدة من لسانى يفقها قولى .

طلب يوللنده بنم ادبزم

«جهان نما» کي کتابى ده حکایه قىلىنىش مشهور «جوابلى يوق اوچ مسئله»^(*) فقهىەلرڭ جوالرىنى يازمىق آرزو سىلە . ۱۹۱۱ سنه لىدە طبع قىلىنىش «روزه» اسىلى كتابىم ده ، ذوالقرنین قصه سىنە اسلام عالىرىنىڭ لسانلىلە قىلمىلىھ بلا ملاحظە بلا ميزان سوپەتلىنىش سوزلىرى حقنە تأسىفلارمى تقدىم ايتىش ايدم . ۱۹۰۹ سنه دە طبع قىلىنىش «عقىدە الاھىھلە نظر» رسالەلرنىدە ذوالقرنین اسکندر اولمىق تفسيرىنە مترتب مفسدەلرى دە استبعاد لسانلىلە سرد ايتىش ايدم . قران كريم دە مذكور هاروت ماروت ، ياجوج مأجوج ، اصحاب كھف ، ذوالقرنین کي بويوك اھمييلى قىھەلرۇدە اسلام عالىرىنىڭ اوزون قىصە بىانلىرى بىڭا هېچ بر قناعت وىرەمە يور ايدى . عىقلدىن ، نىقلدىن افادەدن او قدر بعید بىانلىرى يالڭىز حسرتلەمى زىيادە بىلورلاردى . طلبەلک سنه لىرلەنەن صولە كۈنلە قدر . قلبىم دە اولدىچە شدید بر حرج ؛ فكىم دە بويوك بىر حىرت دوام ايدىدى .

الم تر انى مذ ثلاثين حجه^{**} اروح و اغدو دائم الحسّرات

امت اماملىنىڭ نامتناھى قدرت علمىيەلرى ؛ نامتناھى كرامات الاھىھلرى حضورنىدە ادب وظيفەلرىنى تمام بىلور ايدم . امت اماملىنىڭ سنت سئىيەلرینە اقتدا ايتوب ، حقيقىتلرى طلب يوللنده هر انسانىڭ اجتىهاد ايتىمك حقوقلىرىنى دە بىلورايدم . هم ادب وظيفەلرىنى رعايە ؛ هم دە اجتىهاد حقوقلىرنىن استفادە ايتوب ، طلب يوللنده حرمتله حریتله حرکت ايدىدم . اقتدا يوللىلە اهتىدا ايدىدم . تقلید قىودىلە باغلانمىق ، هم صوابدىن هم ثوابدىن محروم قىلق ضرورتلرى بن دە يوق ايدى .

(*) ۱] كوندو زللى كىچەلرى هفتەل آيلر قدر اولان اقلىملار دە روزه مسئلهسى ، ۲] مەددەن باشقە ، همه جەتلىرى قبلە اولا يەلەجك يې بولۇن توب بولۇن ماق تقدىرلىرىنە تعليق صورتلەنە ، اوچ طلاق واقع اولوب اولىماق مسئلهسى .

طلبت يقيني في الاصابه راغباً افker ارجو اصوب الفكريات

رياحت : ادب ، منطق کلام ، فقه ، اصول ، فلسفه علومرينه عائد متأخرون قلميله
تأليف قيلمش متون شروح حاشيه‌لری تمام اوقدن صوك ، امت امامرينيک بویوك
اجتهاذريله تأليف قيلمش علوم خزینه‌لرینی ده سنه‌لرجه مطالعه ايتوب : فکر ملکه‌لرینی ده
حاصل قيلقدن صوك ، اسلام اثرلرند بولونوب ده ، همان حل قيلنه‌مامش مسئله‌لره
نظر ايدي اولدم . بری دیگرینی يا ایضاح يا تكميل يا انتقاد ایتمش اسلام مجتهدلرینک
مختلف افکارلرینک قوتلى نوزلريله او مسئله‌لرک بعضرلرینی حل ایتمك يوللرینه ده مهتدی
اولورايديم . مذهب امامرينيک تعليمي‌لرینی متعدد مسئله‌لرده بعضًا تكميل ايديم .
امت امامرينيک اجماععلرينه ده احياناً مخالفت_ايدي ايدم . امت امامرينيک نامتناهي قدرت
علميه‌لری قلبه راسخ اولق قوتيله ، مخالفت دقیقه‌لرند آزچوق معذب اولور ايديم .
مثلاً : رقيت کي ، نسخ کي ، ادله شرعیه کي اڭ بویوك مسئله‌لرده امت امامرينيک
اجاععلرينه مخالفتم بڭ او قدر آغير اولمادی ايسه ده . بالنسبه دها زياده آسان کفارت
مسئله‌سنه دورت مذهب امامرينيک اجماععلرينه «روزه» صحيفه‌لرند مخالفتم بڭ غایت
آغير اولمش ايدي : حتى بر قاج هفته اویقولرمى ده اوچورمش ايدي . بنم کي
طلبه‌لرک ده نائل اولاپىله جكلرى تىيجەلدن امت امامرينيک عجزلریني يا غفلتلریني قلبه
قبول ايده‌زى ايدي : تمام متنع صايار ايديم . او كونگى احوال روحىيەمى » اجوال
فكرييەمى «روزه» ده [١٩١-٨٤] صحيفه‌لرده يازمش ايديم .

هفته‌لرجه حيرت ايجنده . بویوك اضطراب ايجنده قالدم . فکر ايدردم ، ذكر
ايدردم . عاقبت ، وجودمه بر سكونت ، قلبيه ده بویوك بر سكينه نازل اولدى .
الا بذكر الله تطمئن القلوب . ديدم : «اجتهادام في الله ايدي . فکرم خالص لوجه الله
ايدي . نه بدايت ده ، نه نهايت ده هيچ بر نفساني فانی غرض يوق ايدي . قران كريم
آيت كريمي‌لرینه : شارع حكيم عليه الصلاة والسلام حضرتلىنىڭ سنت نبویه‌لرینه ؛
امت امامرينيک اجتهاذرلينه اقتدارك قدر نظر ايتىدكدىن صوك ، سنڭ اختيارك قىلمادارى .
گناهك قىلمادارى . نصييڭ مخصوصلۇڭ نه ايسه ؛ سوپىلە ؛ ياز . هيچ بر بأس يوقدر .
فکرلرک صواب ايسه ، تبليغ فرضدر ؛ سوپىلەمك يازمق وظيفەئىدر . خطأ اولور ايسه ،
بر باشقەسى تصحيح ايدر .» وجدانم سوزىنە قناعت ايتدم .

امت امامرينيک بىانلرینه ياخود اجماععلرينه مخالف اولسە ده ، بوڭا كورە ، فکرلرمى

حریتله حرمتله هر وقت یازار ایدم. حلب یوئلرنده بنم ادبزم. مخالفت سورتلرنده بنم عذرلرم شو ایدی. همان شودر.

۲

یاجوج مسئلہسندہ بنم نظریم اساسی:

کفارت مسئلہسندہ گی کبی بویوک بر اخطراب. شدید بر حیرت یاجوج مسئلہسندہ ده بن ده تکرر ایدی. لکن سبلری عام باشقه ایدی. امت اماملرینه مخالفت دهشتی بوراده یوق ایدی. دورت بش نقطه ده حیرت ده قالدم:

۱) اشاعیا، ارمیا، حرقیال، یوئیل-کبی عهد عتیق کتابلرنده، لاھوتی یوختنا رویالری کبی، عهد جدیده ده. یاجوج ماجوج قصہلری بالکثر استقبال فتنه لرینه عائد خصوصیلرده ذکر قیلنوب: ذوالقرنین کبی بر قاچ بیک سنہ مقدم زمانلرہ کوره یاجوجاڭ ماجوجاڭ ذکری یوقدر. یعنی، سورۃ الکیف قصہسی مستقل قصہ در. عهد عتیق خیالاتیله لاھوتی رویالریله هیچ بر مناسبی یوقدر. روایت مفتونلری تفسیر چاحبلری بوتون او خیالاتی رویالری تفسیر صحیفہ لرینه ده نقل ایتمشلر ایسه، تحریفدر.

۲) کله جک و قتلرک بر نده بوتون یر یوزینی یاجوجلرک ماجوجلرک تخریب ایده جکلری رهشتی بوتون تفضیلاتیله لاھوتی رویالرنده عهد عتیق صحیفہ لرندہ، لکن فاتح لرک بری طرفدن یاجوجاڭ ماجوجاڭ مغلوب قیلنه جقلری سورۃ الانبیاده بر آیت کریمه ده ذکر قیلنمشدر. یعنی، قران کریم آیت کریمه لری عهد عتیق خیاللرینه لاھوتی رویالرینه حکایه اولاماز، بلکه تمام مخالفدر. تفسیر صحیفہ لرندہ حدیث کتابلرنده او خیالاتی او رویالری نقل ایتوب، قران کریم آیت کریمه لرینی یهود خیاللرینه یهودلک رویالرینه حمل ایتمک تحریفدر، قران کریمک اساس مقصدلرندن غفلتدر.

۳) غوغ ماغوغ، یاخود، یاجوج ماجوج نامیله یر یوزندہ هیچ بر وقت هیچ بر خلق، هیچ بر جنس، هیچ بر ملت، هیچ بر دولت بولونماشدر. بالکثر یهودلرک رویالرنده خیاللرندہ بولونماشدر. قران کریم آیت کریمه لرینی او یول ده تصویر، یاخود، تصور ایتمک هر حال ده لا اقل الله بویوک غفلتدر.

عجب، اسمبلرک ده غایت بویوک قوه سحریه لری بولونور ایمش. اوافق بویوک کتابلرینڭ هر بیرینه عهد عتیق، عهد جدید، کتاب مقدس کبی یالان اسمبل، یهود انیالرینڭ معرفتیله، قبول قیلدقدن صوڭ، بوتون مندرجه لری حقیقت مقدسه اولمك قوتیله

۴

4

یهودلر، عاقبت نصارالله سرایت ایتوب؛ اورتا قرون ده خلقڭ قىلىرىنە دە عقاڭلىرىنە دە علوم قرارلىرىنە دە حاكم اولىش ايدى. فلسطين يېرىنە نسبتله او وقت. اقصاي شمال ده واقع توركىركى آنا يورتلرى، حزقيال ۳۹ نچى فصلڭ تائىيرىلە، غوغ ماغوغ يورتى تسمىه قىلنوب، نصارالله خرىطەلىرىنە دە «بلاد غوغ و ماغوغ» اسمىلە نقش قىلنوب، عاقبت لغات كتابلىرىنە دە «ياجوج و ماجوج امتنان من الترك» كې تعرىفلەر درج قىلندى. حتى اخوان الصفا كې قدیم علوم مجموعەرنىدە، جهان نما كې گۈزل جغرافيا كتابىرنىدە حقىقت علمىه اولق اوزرە بىان قىلنور اولدى. تمام و با كې، اسلام اثرلىيڭ هر بىرىنە دە سرایت ايتدى.

يهود سحرلىنىڭ او قدر بويوك قوتلىرىنە، اسلام عالملىرىنىڭ دە بولىلە حاللىرىنە حىرتىلە تعجب ايدىردىم؛ قران كريمك معجز افادەلى حضورنىدە اوپىلە اوافق بىانلىرى حىرتىلە البتە انكار ايدىردىم. لكن مسئلهلى حل اىتمىكىن او وقت تمام عجزم بىنى تعذىب ايدىردى. بورادە امت اماملىرىنىڭ اجماعلرىنە مخالفت كې دەشتلى بىرىشىء يوق ايدى ايسەد، واضح آسان نكتەلردن بوتون: امتىڭ غىلتى كې عجب بىر حال واردە. بۇڭا كورە دە: اضطرابىم زىيادە اولوردى.

٤) عىهد عتىق صحىفەرنىدە ياخىدا حرفىدر. اصل اسما يالڭىز جوج كلمەسىپىدر. قران كريم دە ايکى دفعە ذكر قىلىنىش ياجوج سوزنىدە ياخى حرفى اسمىك بىر جزئىدر. بوتون اسما ياجوجدر. روایت مفتونلىرى مفسىزلىر ياجوج حقىنە بوتون عىهد عتىق عىهد جىيد سوزلىرىنى بلکە تلمۇدۇڭ دە ماساللىرىنى تمام تقلید اىتدىلر ايسەد: ياجوج سوزىلە جوج سوزىنىڭ غايت واضح آچىق فرقلىرىنە، نىچۇندر، هىچ بىرى منتبە اولامادى. نصراىنت خرىطەلىرىنى قران كريم آيت كريمەلىرىنە دە حاكم ایتوب، توركىركى آنا يورتلرى اوزرىنە «بلاد ياجوج ماجوج» اسمىلەنى نقش ايدىلر. «ان هي الا اسماء سميت موها اتىم و آباءكم. ما انزل الله بها من سلطان.»

يهودلر، قوتلى سحرلىرى، نصراىنت دنياسىنىڭ بويوك جەللەرىنە يالڭىز تقلید ضلاليلە، تورك كې بويوك بىر امته اوینامق، قران كريم آيت كريمەلىرىنى في غير ما اتىل الله تنزيل اىتمك، قران كريم كلمەلىلە اوینامق - بولە جىركەلىرى. بن استبعاد ايدىرم، حرمەتىلە حىرتىلە انكار ايدىرم.

۵) عهید عتیق ده عهید جدید نه « جوج » تسمیه قیلنمش ایسه. قران کریم ده
یاجوج تسمیه قیلنم و جهی نه در؟ حکمتی نه در؟ سبی نه در؟
سمی بر اولدقدن صوڭ ؛ صواب عهید عتیق طرفده می؟ ياخود قران کریم
طرفنده می اوپور؟ اسم اولدقدن صوڭ ؛ فرض ایده یك ؛ هر برى درستدر دیه یك. لکن
قران کریم ده بلا فائده « يا » زیاده ایتمک نیچون؟
قران کریم ده خطأ بولونماز - لا یأتیه الباطل من بین بدیه ولا من خلفه.
تنزیل من حکیم حید.

قران کریم زیاده سی ده البتہ بیشوده اولماز. و تمت کلمة ربک صدقًا وعدلاً.
لا مبدل لکلماته.

شو ایکی حقیقت بڭا ایمان نوریله ده علم ضیاسیله ده معلومدر. شو ایکی حقیقت
قوتیله بن اوژون مدت تفکر ایتمد. مطالعه ایتمد. عاقبت، شو اختلاف الم ده غایت
برکتلى بر مفتاح اولدی. قران کریمک یاجوجی جوج ماجوج خزینه لرینی بڭا تمام
فتح ایتدی. اوافق حیفه لرده بویوک حقیقتلری درج ایتمک یولیله ؛ ياخود ؛ دیگترلری
کوزه لرده صونمک هنریله ؛ فتوحات مدنه (مدينة الرسول) غنیمتلرینڭ بوتون خمسلرینی
مجاهد طبله لره تنفیل ایده یم. شو کتابی یالڭز شو مقصدله یازدم. هر جمله ده خطایم
رغبتلى طبله لره در.

٢

سامیلر ئەساوی کتابلری

یهودلرڭ عهید عتیق، کتاب مقدس اسلریله معروف کتابلری: ۱) تورات ؛ ۲) نبیتون،
۳) مكتوبات اسلریله اوچ درجه اعتبار قىلنب، بونلارڭ مجموعىته قران کریم ده اسفار
اسمى اطلاق قىلنمىشدر.

« مثل الذين حملوا التوارة ثم لم يحملوها كثُل الحمار يحمل اسفاراً . بئس مثل
القوم الذين كذبوا بأيات الله . والله لا يهدى القوم الظالمين . » [٥-٦٢] ، یهودلرڭ
بوتون عصرلرده ساوی کتابلرینه نسبتلرینی بیان خصوصىتىه شو آیت کریمە معجزى بر
نظم اولوب؛ امیلرە امیلرەن، باشقە ملتلرڭ هر برىنه ده كىندولىرندن رسوللر بىتلرینى
بیان ایتمىش مقدم اوچ آیت کریمەن صوڭ ؛ یهودلرڭ حمار اوزرىنە يوكلەنیش
اسفارىنە ئائىد مثل ذکر ایتمک آیروجه مهم معجزى بىانىدر.

اسفار يکرمی دور تدر. مونسی علیه الصلاة والسلام حضرت لرینه نازل تورات بش سفر در :

۱) تکوین : آدم خلقی : نوح ابراهیم اسحاق یعقوب یوسف. حیات لرینه دائر در.

۲) خروج : مصر ده فرعونز النه بني اسرائیل اسرائیلی ، پیغمبر موسی تاریخی : یهوداک مصر دن خروجی ، سیناده موسی حضرت لرینه تورات نزول لرینه عائد در.

۳) سفر الاخبار سفراللاوین : احکام عمومیه : هم ده قربانله عید لرینه متعلق تعیمات .

۴) سفر العدد : بني اسرائیلک تیه برهه سندگی حالتی : فلسطین حکومت لرینه محابیلی مائده ده [۲۰-۲۶] آیت کریمه لرده .

۵) سفر الشنیه - کلمات الاهیه . قران کریم ده « وکتبنا له فی الالواح من كل شيء » آیت کریمه سند بیان قیلندیش کلمات الاهیه لری ، موسی علیه الصلاة والسلام حضرت لرینه بوتون وصیلرینی جامع در .

شو بش سفر موسی توراتیدر . بر یوزنده او لگی امته معلوم کتابلر آرد سند

الله میهم جهان کتابیدر . الله قدیم قانون کتابیدر . سفر الشنیه بوتون تورات لر خلاصه سیدر . روحیدر . یهود اسخاری اپنده آز چوق تحریف دن صاقلاندش سفر وار ایسه ، تشنیه سفریدر .

سورۃ القصص ده ۴۰-۴۳ نجی آیت کریمہ « ولقد آتينا موسی الكتاب من بعد ما اهلکنا القرون الاولی بعثائر للناس و هدی و رحمة . لعلهم يتذکرون » آیت کریمه سی بوتون انسانله تورات لر اهمیتی حقنده بویوک بر شهادت در .

نبیون - سورۃ البقرہ ده [۱۲۶] آیت کریمہ ده « وما اوی النبیون من ربیم » جمله جمیله سند مذکور النبیون اسی استعاره قیلندی ، بني اسرائیلک حضرت موسی دن صوڭگی نبیلرینک کتابلرینه اسم قیلندی : ۶) یهوشع بن نون (ابن نوین) کتابی ; ۷) القضاة ، ۸) صموئیل ، ۹) ملوک . شو کتابلر حضرت موسی دن صوڭرە بابل اسارتینه قدر بني اسرائیلک تاریخیدر . ۱۰) اشاعیا ، ۱۱) ارمیا ، ۱۲) حزقیال ، شو اوچ بویوک کتاب : یهوداک بویوک نبیلرینک کتابلریدر . ۱۳) هوشع ، ۱۴) یوئیل ، ۱۵) عاموس ، ۱۶) عوبادیه ، ۱۷) یونان - یونس ، ۱۸) میخا ، ۱۹) ناعوم - ناحوم ، ۲۰) حقوق ، ۲۱) صفائیه ، ۲۲) حجی ، ۲۳) زکریا ، ۲۴) ملاکی - ملاخی شو اوون ایکی کتاب کوچوک انبیالرینک اوافق کتابلریدر .

مختوبات : ۱) کتاب ایوب . قرآن کریم ده مذکور بیویوک گوزل کتابیدر . اصلی عربیدر . قادر قضایا مسئله لرینه دائز مهم بر کتابدر . ۲) مزامیر — داوودلر زبوریدر . عهد عتیق کتابلری ایجنده ایش بویوک کتابدر . ۳) نشیدالانشد . ۴) جامعه . نبی سلیمان حضرتلرینه منسوب ایکی کتابدر . ۵) راعوث . یهود تاریخنده معروف بر خاتوندر : نبی داوودلر بیویوک جده سیدر . ۶) مجله استر — عدسه نامنده یهود حوریه سیدر . ایران شہنشاهلرینک برینک خاتونی ایدی . بیوز بیٹ قدر ایرانلیلر لهلاکینه سبب اولدی . ۷) مراثی — نبی ارمیا مرثیه لری — هیکلک دولتک ملتک انقراضلرینه عائد حسرت مرثیه لریدر . ۸) کتاب دانیال . ۹) عزرا . ۱۰) نحیما ، شو اوچ کتاب بابل . ایران پادشاهلری عصر نده یهودلر لهلالرینه عائددر . ۱۱) کتاب الایام الاول . ۱۲) کتاب الایام الثاني . شو ایکی کتاب (نبو خد نصر) بختنصر عهد نده یهودلر لهلالریدر .

شو اوتوز آلتی کتاب — کتاب مقدسک عهد عتیق قسمیدر . همه سی یهود کتابیدر . یهود دن زیاده نصاری الندہ بوتون نصرانیت کنیسه لرنده تلاوت کتابی اولوب . مقدس اعتقاد قیلنور . نصاری دولتلرینک بوتون قوتیله . نصرانیت کنیسه لرنک فوق الغایه بیویوک اجتهادیله یز بیوز بیٹ بوتون لسانلرینه ده ترجمه قیلنوب . میلیارد رجه نسخه لری بوتون یز بیوز بینه نشر قیلنور .

عجب . یهودلر دن زیاده بوتون کنیسه لر لک فوق الغایه بیویوک شو اجتهادلری : قرآن کریم ده مائده سوره سنده [۴۴] نجی آیت کریمه ده گی « بما استحفظوا من کتاب الله » جمله جیله سینک غایت بیویوک بر تجلی سی میدر ؟ یاخود : الاعراف سوره سنده « ساصرف عن آیاتی الذين يتكبرون في الأرض بغير الحق وان يروا كل آية لا يؤمنوا بها . وان يروا سبیل الرشد لا یتخذوه سبیلاً . وان يروا سبیل الغی یتخذوه سبیلاً ». [۱۴۶] آیت کریمه سینک مدھش بر شاهدی میدر ؟

۴

عهد عتیق مندرجه لری

یهودلر اوتوز آلتی کتابلرینی بیان ایدر کن ، مندرجه لرینی ده اجمال ایتمش ایدک . ۱) بوتون عهد عتیق یالکثر یهودلر لهلالرینه تاریخلرینه عائددر . حتی توراتک اسفار خمسه سی ده : آدمدن یوسف عصرینه قدر یهود پاتریارخلرینک حیاتلرینه طبیعت ادیه لرینه دائز ترجمه لردن منقبه لردن عبارتدر . نبیلری تعظیم ، تزیه اسلامک حق غایت گوزل

عقیده سیدر. بن بونی بیلورم. لکن عهد عتیق حقنده یهودلر لئه نصارالرث عقیده مُرینی ده
تسلیم طریقیله قبول ایده بیلورم. تحریفلرینی دعوی ایتمک فائده سی یوق بر زمتمرد.
اوزلری قبول ایتدکدن حسوگره بن ده موافقت ایدرم. تحریف. حتی صولٹه عصرلر لئه
منتقدلری معرفتیله ده اثبات قیلنش ایسه ده.. ضرورتی یوق بر دعوا در.

(۲) شوکونگی توراتلری لیکورغ قانونلرندن ده قدیم توراتدر. تورات ده هم
یهود تاریخی هم احکام الاهیه وارد. تورات. بلکه بوتون عهد عتیق یهودلر لئه تاریخی
حالرینه ادبی طبیعتلرینه تمام مطابق فو توغرافیدر. عهد عتیق ده نه وار ایسه. عصرلر
بوینجه یهودلر ده البته بولونمشدر. صدقک الا نهائی درجه سی ده مطابقت واقعیه در.
یاخود. بوتون یر یوزنده بوتون عصرلر بوینجه یهودلر لئه اجتماعی اقتصادی ادبی
حالری عهد عتیق نسخه سیدر. یهودلر لئه روحلزیه وجودلرینه طبع قیلنش تورات
مهری. عهد عتیق خاتمی هیچ بر یرده هیچ بر قوتله زائل اولماز. یهود
عهد عتیقک هر بر اثرینه هر وقت صادق قالور. یهود «سمعنا و عصینا» دیسه ده. عهد عتیق
روحیله سویله مش اولور. بویله ایکی طرفی تطابق هیچ بر امت ده. هیچ بر کتاب ده
یوقدر. غایت عبرتی بر حادر. یهود تلمود لئه. تلمود یهودلر لئه فو توغراف نسخه سیدر.
(۳) تورات ده؛ بلکه عمومیله بوتون عهد عتیق ده جمله لر لئه قصه لر لئه هر برندن
الا نهائی مقصد الا میم نتیجه؛ تلقیندر. بویوک باباریناڭ خلقانه یاخود یاھولیله
معامله خصوصلرندن معرفتلى هنرلری بالازرینه مقدس بویوک درس کبی اعتبار قیلنور.
خیات حالریناڭ هر بزینه تدیر او لا بیلەجاك گوزل مختلف ملی نۇنەلر بویوک باباریناڭ
ترجمەلرندن منقبەلرندن تورات صحيفەلرندن عهد عتیق صحيفەلرندن یهود بویوک میارتله «انبیا»
معرفتیله طوپلانمشدر. یهود کاھنلریناڭ عفریتیجه اجتیهادلریله تلمود ده دورت بش عصر
اجنده تفسیر قیلنمشد.

(۴) کاھنلر لئه شاعرلر لئه قوه خیالیه لریله، یاخود؛ خلقان قوه واھمه سیله اویدورلماش
ماساللر، خرافی حکایهل عهد عتیق صحيفەلرندن بولونور. واقعی حقیقتلری خلقان عقللرینه
تقریب مقصیدیله، یاخود، خلقان ادبی اجتماعی حالرینه تأثیر ملاحظه سیله بویله
ماساللر خرافی حکایهل، حکمت عملیه لسائلرندن ناصل استخدام قیلنور ایسه. نبوت
لسانیله ده بیان قیلنے بیلور. تورات ده بویله ماساللر وارد.

اولگى دینلر لئه قدیم امتلر لئه میفولوجیه لرندن یهود بویله گوزل ماساللر (مثللر) كثرتله

بولونور. خومیروس کبی بويوک بر شاعر لاث یونان ميفلرينه عائد شعرلرينى غايت اصحابىلى قوتلى بر لسانله انتقاد ايتمش پلاتون كبى بويوک بر الاهى حكيم فلسوف او زينڭىچى جمهوريت كبى خيافت كبى كتابىرنده بر قاج ماسال يازمىشدر. فيلسوفلر لاث بويوک امامى سوقراط كبى بويوک حكيم او زينڭىچى تلمىزلىرنە گوزل ماساللر حكايە يىدردى. سوقراط، بلا شبيه. موحد ايدى. او يله ايسەدە. لاث صوڭ دقيقە دە: حتى زهر اچىدكەن صوڭرىھە: خلقڭى خرافى عقىدەلىرنە احترام يولىلە: طب الاهىنى ئەسكولاب نامىتە بر قربان وصيت ايتش ايدى.^۲) حيات خستەلكلەرنەن ئولوم سلامتىكلەرنە نجات فديھىسى كبى ايدى. يعني. گوزل ماساللر. فائەدە ادبىھىسى بولونور خرافى عقىدەلر نبوت حضورنەدە حكىمت نظرنەدە معتبر اولا بىلۇر.

٥

قران كريم

خلقڭى ماساللەرنەن خرافى عقىدەلەرنەن استفادە ايتماك جائزدر. اسلام لاث بويوک صوفىلرى لاث بويوک لاث مشكل حقيقىلىرى غايت لذتلى بلاغتلى مثل اسلوبلىلە بيان ايدرلەدى. لكن: مقصىدلەن بىرىنى بيان يولىندە گوزل ماساللارى گوزل خرافى عقىدەلى. استخدام ايتماك احتياجىلەرنەن تمام مستغنى تمام يولق جلالىلە، قران كريم دە هيچ بىر سورە دە، هيچ بىر آيت كريمە دە قدىم جىددە مثلى لاث هىچ بىرى ذكر قىلنمادى. قران كريم دە «واخرب لهم مثلاً أصحاب القرىء» كبى. «مثل الذين حملوا التوراة ثم لم يحملوها كمثل الحمار يحمل اسفاراً» كبى مثلىلە وار ايسەدە، مشهور معناسىلە، ماساللر، ميفلر، خرافى عقىدەلر قران كريم دە يوقىدر. كتب سماویه آرەسندە قران كريمىڭى شو جىئتىلە امتيازى غايت بويوکدر.

قران كريم دە أولىگى امتلىك، نېيلەن. ابراهيم يوسف موسى حريم كبى افراد لاث او زون قىصە حكايەلىرى وار ايسەدە، قران كريم دە تاريخ يوقىدر. أولىگى امتلىك نېيلەن افراد لاث حكايەلىرىنى قران كريم ذكر ايدرسە. هر وقت لاث مهم مقصىدەلە ذكر ايدر. متعدد مقصىدلە آرەسندە عهد عتىق صحىفەلىنى آزچوق تصحىح ايتماك افادەلى

^{*)} شو گوزل وصيىتى اخوان الصفا ۱۱ نخى رسالىدە، ۴ نجى جىلدە فەدوندن نقل ايتش ايسەدە، بويوک بر تحرىيفە حكايە ايتمىشدر. ياخود، طابعىل رئىس الاسا یرىنە رئيس الابالسە يازمىشدر. طابعىل لاث غايت بويوک خطارلى ۴ نجى جىلدە، ۳۰۹ نخى صحىفە دە هاروت ماروت كىلمەلىرى حىنندە اوچ سطردە قىلىلە دە اثبت قىلنىشدر.

هر دفعه ده البته بولونور. نبیلرک حاللری حکایه قیلنور ایسه. یاخود. عهد عتیق حکایه‌لری نقل قیلنور ایسه؛ هر بری حقنده اڭ اھیتلى اڭ اساسلى تدارکلرینى قران کریم زیاده ایدر. عهد عتیق احاطه‌سندن، تاریخىڭ بىڭ بىر كوزنەن غائب قالمش بويوک واقعه‌لری مهم حقیقتلری احسان لسانیله قران کریم افاده ایدر.

«قران کریم آیت کریمەلرینك معجز افادەلرینه کورە، سامیلرک انبیالری، ساواي کتابلری» اسملى بىر کتابىم ده عهد عتیق حکایه‌لرینى، قران کریم افادەلرینى، بعون الله بفضل الله: بن تفصیل ایتدم.

شو جملەدن: بوتون عصرلرده ھمه يهودلره نصارالرە اسلام ملتلرینه، اشاعيا ارميا حزقيال لاهوتى يوحنا کتابلریله، و با كېنى سراپات ایتمىش مدهش ياجوج ماجوج عقیدەلری حقنده قران کریمک عجیب موجز معجز بويوک بىر تدارکىدیر.

٦

﴿ عەد عتیق ده ياجوج ماجوج ﴾

۱) نوح اوغلى يافشىڭ يىدى اوغلى وار ايدى. بىرى جومر. بىرى ده ماجوج ايدى. تکوين ۱۰ ده: ۲ نجى آیت.

۲) وارسل ناراً على ماجوج. حزقيال [۲-۳۹]. بورادە ماجوح: يا مملکت اسىدیر: ياخود او مملکتك خلقىدیر.

۳) «يا ابن آدم، أجعل وجهك نحو جوچ ارض ماجوج. رئيس روس^۱ ماشك وتوبال.» حزقيال [۱-۲۸]. بورادە ماجوح مملکت اسمى اولوب. جوچ: مملکتك يا خلقىدیر؛ ياخود مملکتك بويوک رئيسىدیر.

۴) «وانت يا ابن البشر، تنبأ على جوچ . وقل هكذا قال السيد الرب : هاانا ذا عليك يا جوچ رئيس روس وماشك وتوبال. فاديرك ، واقتادك ، واصعدك من اقصى الشمال ، وآتى بك الى جبال اسرائيل .» حزقيال [۳۹]

بورادە جوچ بويوک بىر مملکتك قوتلى بىر خلقىڭ رئيسى اولا بىلور. مصر حكمدارى فرعون، عالقە حكمدارى آجاج، روما حكمدارى قيسىر. جبش حاكمى نجاشى - شو اسلىڭ هر بری حكمدارلرک عمومى لقبلىدیر.

جوچ کلمەسى شو تقدیردە توركى اولا بىلور. اصلى كۈكىدر. روسلىڭ: گوسودار سوزلىرى ده گۈك سودار اولوب: ملك السما معناستىد، اولا بىلور: گۈك تاڭرى.

توركجه قاآن سوزى آرامى كوهن كلمه سندن آلمنش اوئلاسە. اھلى كوكخان او لاپيلور. عكسي دە احتمالدار: يعنى، كوهن كلمهسى قاآن سوزىندن آلمنش او لاپيلور، عاقبت. كهانت سوزى دە اشتقاد قىلنىش او لاپيلور.

بويله مسئله لرده ايکى طرفلى تخمىن ممكىندر. عهد عتىق دە مملكتڭ حكمدارينه اطلاق قىلنىش جوج سوزىنىڭ اصلى هر حال دە كوك او لاپيلور. شو احتمال دها زيادە غالىدر. سامىلرڭ لغتلەرنىدە جوج سوزىنىڭ باشقە استعماللىرى يوق. توركجه دە كوك سوزى چوق مستعملدر.

٥) «يجلب الرب عليك امه من بعيد: امه لا تفهم لسانها. امه جافية الوجه»

لاتهاب الشیخ ولا تحن الى الولد». تثنیه [٤٩-٢٨]

٦) «ها انا ذا اجلب عليكم امه من بعيد، امه قوية، امه منذ القديم، امه لا تعرف لسانها، ولا تفهم ما تتكلم به. جعبيتهم كقبير مفتوح. كلئيم جايبرة.» ارميا [١٥-٥]

صوڭ ايکى رقم دە انزار لسانىلە بىان قىلنىش مدهش قوتلى بويوك امتىڭ يېلىرى مملكتلىرى ؟ نجى رقم دە مذكور «من اقصى الشمال» كلمه لرلە تفسير قىلنىشىدر. اسکى خريطە لرده. قديم جغرافىيە كتابلىرنىدە، اخوان الصفا كېي علوم جموعە لرنىدە، ربع معمورلۇڭ اقلىملىرى بىان قىلۇر اىكىن، توركىلە آنا يورتلىرىنە بلاد ياجوج و ماجوج اسى نقش قىلنىش اىسە: اصل منبع عهد عتىقىڭ تثنیه ارميا خزقيال كېي اسفارىيدىر.

٧) «عددىرى صانلىرى دىيڭىزلىڭ قوملىرىنى زىيادە خلق جوج ماجوح بويوك شيطانڭ اېلىسلىك سىاستىلە قوتلى دجالڭ قومانىدە سىنە يەھود اوزرىنە هجوم ايدىر. عاقبت، او قوتلى خلقىڭ هە بىرىنى الله خراب ايدىر.» لاهوتى يوحنا روياسى [٢٠-٧]

بورادە جوج ماجوح - يەھودلە مقاپل اولق اوزىزە بوتون ير يۈزىنىڭ بوتون ملتلىرى بوتون دولتلىرىدەر. «بوتون ير يۈزىنىڭ دورت جەتنىدە ساكن جوج ماجوح» دىمەك - ير يۈزىنىڭ بوتون امىتلىرى بوتون دولتلىرى دىمەكدر.

اشعنى ارميا خزقيال كېي يەھود انبىالارنىڭ نبوتلىرىنە كورە، لاهوتى يوحنا كېي دوربىن بويوك بىر يەھودلۇڭ روپالىرىنە كورە، عاصى جانى گناھلى يەھودلەرلى براز تأدیب ايتىمك تربىيە ايتىمك قصدىلە، يەھودلۇڭ ياهولرى يەھود اوزرىنە يەھودلۇڭ قوتلى دشمنلىرىنى، جوجلرى ماجوجلرى، يعنى، ير يۈزىنىڭ بوتون ملتلىرىنى بىر وقت سوق اىدە جەك.

قوتلى دشنگ شدتلى پىنجەزلىلە يەھودلىرى تأدیب ايتىدكەن صوڭ . ياهو اوزىنىڭ بويوك مەجدىنى ، ھم دە يەھودلە حقنەدە بويوك مختىلىنى بوتون عالم حضورىندە اظهار ايتىمك اوچون ، غايت دەشتلى عقوبات الاهىه عذا بىرلىلە بوتون جوجلرى ماجوجلرى ، يىغى : ير يوزىنىڭ بوتون امترلىنى تمام ھلاڭ ايدر . يەھود يولىندا بوتون ملتلىرى قربان ايدر .

صوڭرە ، ير يوزىنىڭ بوتون جيوا نلىنى وحوشلىنى قوشلىنى قورتلرىنى اوزىنىڭ قربان عىدينى دعوت ايتوب ، بوتون جبارلىڭ سيموز اتلرىنى ، پادشاھرلىڭ قانلىنى وحوشلە تقدىم ايدر . جبارلىڭ سيموز اتلرىنى يىوب يەھود طوق اولور . قانلىنى اىچوب ، يەھود سرخوش اولور . جوجل ئام ھلاڭ اولدقىن-صوڭ : ھە ملتلىڭ جنازە ماتىملەندە ير يوزىنىڭ قوشلىنى قورتلرىنى يەھودلە ياهولرى طوى ويروب ، بويوك دوگۇن يائىدقىن صوڭ ؛ قرييەلرندەن مدینەلرندەن يەھودلەر چىقارلار ، بوتون ير يوزىنىڭ ماللىرىنى ال دە ايدىلر ؛ اوڭى ناھىلى نەب ايدىلر . غنائم بى حساب اولور . يالڭىز حرب آتلرى حرب سلاحلىرى بوتون قرييەلرلىڭ بوتون شەھرلىڭ ھە اوچاقلىرىنى ھە ھامارىنى ھە فابريقيەلرىنى ياقمىق اوچون يىدى سنه طوتاش تمام كفایه ايدر .

شو صوڭ ۱۷ سطر : اشاعيا ارميا حزقيال يوئيل كېيىھ يەھود انبيالىنىڭ كتابلارندە خصوصاً حزقيالىڭ ۴۹-۴۸ فصللارندە ، يەھودلە مخصوص بويوك بر بлагتله ، ھم دە انتقامىڭ ئى بويوك لذتلىلە . ياهولىنى دە بويوك حمد ؛ خالص تشكىر عبارەلرلىلە ؛ حكايە قىلنوب ؛ معبدلرندە مكتبلرندە ؛ بالازلڭ قلبلىرىنى تلقين . قانلىرىنى تلقىح يولىلە ؛ بوتون عصرلارده تلاوت قىلنور .

عىجب ، يالڭىز يەھود معبدلرندە دگل ، يىلکە بوتون نصارالىڭ كىيسەلرندە دە هە وقت مقدس كتاب اولقى اوزرە تلاوت قىلنوب ، ير يوزىنىڭ بوتون لسانلىرىنى دە ترجمە قىلنوب ؛ هە سنه هە يىدە مىليونلارچە نسخەلرى آمرىقا انگليز آلمان فرانسە كې ئى بويوك مدنىيەللى دولتلىڭ ئى بويوك قوتلىلە نشر قىلنور !
يالڭىز بر دفعە دگل ، مىليون دفعە عىجب !

اوزىلىنىڭ معرفىلە تلقين قىلنمش شرىعتلىنىڭ وىرە يىلەجك نتيجەلرىنى اوزاقدن كورە بىلەش يەھود انبياسى يەھودلەر بوتون مدنى ملتلىڭ استقبال دە عداوتلىرىنى دە كورە بىلەشلەر ئىسە ، بويىلە دوربىنلەك دە او قدر بويوك نېيلك حاجت اولماز . شرىعتلىنىڭ روحلىرىنى ، يەھودلىڭ طبىعتلىرىنى ، ملتلىڭ دە آزچوق حرمتلىرىنى براز آڭلامق كفایه

ایدر. نکن نصرانیت کنیسه‌ترینه، عصریز بوینجه بوتون ملتلرگ قلب‌ترینه شو قادر
بویوک نفوذگ سرنی نه در؟ سحری ناصلدر؟

سورة الاعراف ۱۴۶ نجی «ساصرف عن آیاتی» آیت کریمه‌سی بویله احوالگ
سرلرینی می بیاندر؟

بویله نبوت‌دن بویله رویالردن بویله مکرلردن انبیالرگ هر برینی قران
کیریم تبرئه ایدر. مکار عفریتلرگ بویوک بلاغتیله اویدورلمش بویله تلقیناتی ده
قرابن کریم «وابعوا ما تتلو الشیاطین علی ملک سلیمان» کبی آیت کریمه‌لرده غایت
اساسی بر یول ده تمام رد ایدر. مکر لسانیله اویدورلمش اویله نبوت‌لری، بوتون
ملتلرگ حرمتلرینی حمایه یولنده، سورة الاعراف ۱۶۷ نجی «واذ تاذن ربک» آیت
کریمه‌لریله حقیق بر نبوت‌له تدارک ایدر. (صونه قرق ایلی سطعی براز اهتمامله مطالعه ایت.)

جوچ ماجوج حقدنه عهد عتیق عهد جدید بیانلرینی نقل ایتمد. هر برینک اوچ
معناسی وار ایمش : ماجوج : ۱) یافنک بر اوغلیدر. ۲) بر مملکتک خلqidر :
۳) یهودله دشمن بر یوزینک بوتون ملتلری - ماجوجدر.

جوچ : ۱) ماجوج یرینک خلqidر؛ ۲) اوخلقک رئیسیدر؛ ۳) یهودله دشمن
بوتون ملتلرگ طاکیدر. جوچک ماجوجک جنسیتلری حقدنه، یرلری مملکتلری حقدنه
غیعد عتیق ده آچیق بیان یوقدر. حزقياللک ۴۹ نجی فصلنده یالکثر «من اقصی الشمال»
سوژی مملکتک جهتینه اشاره اولبیلور. هم ده «رئیس روس و ماشک و توپال»
سوژلرینی روسله موسقوه‌لرینه طوبولسلکرینه حمل ایتمک کبی ظرافت سویله‌نه بیلور.
شویله ایسه ده؛ یدی اقلیم اچنده طول عرض درجه‌لری معلوم یرلره؛ تورکلرگ
ملکتلرینه نصارالرگ اسکی خریطه‌لرنده غوغ ماغوغ اسمی طاقیلمش اولمک سبیله،
اسلام اثرلرینه اورالردن سرایت ایتوب، قران کریم ده مذکور یاجوج ماجوج
سوژلرینی غوغ ماغوغ یرینه استعمال ایدز اولدیلر. غایت بویوک بر غفلت، بویوک بر
خطا ایدی؛ قران کریم کلمه‌لرینه ده آز چوق تهور ایدی. فی غیر ما انزل الله استعمال
ایتمک جهتیله، تحریف ایدی.

۷

اسلام اثرلرنده یاجوج

حزقيال کبی لاهوتی یوحننا کبی مقدس کتابلرگ قوتلی تأثیریله یاجوج ماجوج
دهشت نمونه‌سی وحشت هم کثرت مثلی اولوب، اسلامک اولگی عصرلرینه ده معلوم

ایدی . عذافر اسلى غنى بر آدمك بويوك کرمی حقنده مشهور شاعر فرزدق شو
بیتلری سویله‌دی :

لعمك : ما الارزاق يوم اكتيالها
باکثر خيراً من خوان العذافر
ولو ضافه الدجال بلتمس القرى
و حل على خبازه بالعماکر
بعدة ياجوج و ماجوج كلام
لاشعبهم عاماً غداء العذافر

ياجوج ماجوج قدر عسکریله دجال مهمان اولسه ایدی : عذافرلک بالکز بر
صباحلق طعامی اوبور ياجوج ماجوجلری بر سنه طوقلاندرور ایدی . ياجوج ماجوجلرک
قوم دریالری قدر چوقلق مثلیله گوزل استفاده ایتمش بزم عرب شاعری یهودلرک
بویوك و اهمه‌لینی ده استخفا ف یولنده لطیف بر بیت سویله‌مش اولدی .

عصرینک بوتون علوملرینی جمع ایتمش اخوان الصفا مجموعه‌سی ؟ نجی رساله‌ده
جغرافیه ده «الاقليم السابع بلاد ياجوج و ماجوج والبلغار والصقالبه» دیدکدن صوڭ ،
آنچی رساله‌ده «ياجوج و ماجوج من وراء السد . هما امتنان صورتهما آدمیه و لنفسهما
سبعیه . لا تعرفان التدبیر ولا السياسه . لا تعرفان الا صید السابع و الا النهب
والغارات بعضها على البعض . و يأكل بعضها البعض .»

تورکستان تورکلری بلغار مسلمانلری روس صلاویانلری حقنده علوم مجموعه‌لرینک
نهائی غفلتلرینی کور . نصارالرث اسکی خریطه‌لری ، یهودلرک اوافق ماساللری اصل
منبع اولدقدن صوڭ ، بویله بیانلر مستبعد اولماز ایسه ده ، نصارالرث یهودلرک غوغلرینی
ماگوغلرینی قران کریم آیت کریمه‌لینه ده حاکم ایتمک ، البته ، چوق مستبعددر .
کشف الظنون کبی میم بويوك بر کتابلک مجتهد محقق مؤلفی تورک «جهان نما»
کبی غایت گوزل بر کتابلده تاتار تورک ياجوج ماجوج حقنده ، ۳۱۶ نجی صحیفه‌لرندے
بویله یازمش :

«او قوم بنی آدم آره‌ستنده پولاد نهاد . آب و باد کبی . طبیعتلری حرکته معتاد .
اهریمن قوت ، دیو نژاد . آتلری نه قوت استر ، نه زاد . بستان نخجیرگاه ده نهال
تیللری نه بتوررسه ، آنی بیه‌رلر ، بیابان ده بایل کبی یلرلر . نه کندولری یورولور ،
نه ده آتلری درلر . بیندکلری آته نه نعل حاجت ، نه میخ . یه‌جکلری اته نه قازان حاجت ،
نه سیخ ، دریالرده سیاحت ایدرلر ، نه کامیچی آرارلر ، نه کەمی . صحرالرہ سیاحت
ایدرلر ، نه صو کیتورلر ، نه آت یعنی . کندولری کوهسار گیرو دارلک قوردلری
اما قویون دریلری گیله‌لر . قورد و قوشک ، طیور و حوشک هیچ بريئی آیورمازلر ،

او نو شرینسی ده دریلرینی ده بیهارلر . بنيان هرمان کبی . بنيه لریناڭ دور زماندىن دردى يوق . دهان صدف کبی بىرىشى دوگولىش . ياخود بىرگ خزان کبی بىرىزى زردى يوق . مىرور شەھورلە . آى كون کبى كوزلریناڭ نورى دوگولىمۇز . كرور دھورلە چىخ گردون كبى . بللىرى بىرگولىمۇز . يوز ياشنده شمشير كبى يالىك يۈزلىلر . ياشلىرى بىمىش پىكان تىر كبى تىز كوزلىلر . دره كبى كوزلری غايت كۈچۈك . قالقان كبى يۈزلىری غايت بويوك . آلينلىرى كوهسار صلاحت ده يالم قايا . باشلىرى صحرايى مەباتت ده يوجه اوپىشك . شو كاراماك مۇيدى : اتركوا الترك ما ترکوكم . مادام كە سزە قصد ايتىمەيەلر ، بىز ده آنلە قىصد ايتىمەيەسز . غايت قوى ، تمام مەرجىسىز ، وحشى بىر طائىھەدر . لسانلىرى توركىدەر . آينىلىرى ده آنلە قىرىپىدەر . سوغوشلار خاتونلىلە بىرابىر كىدرلىلر . طوگۇزدىن غىرى حيوانلىرى اكل ايدىلر . ياجوج ماجوج توركىدەر . اطرافە يايىلدىلر ، خلق قومىدەر . نسللىرى چوق بركتىلىدەر . عددلىرى . حدەن زىيادەدر . اطرافە يايىلدىلر ، خلق امورىنى افساد ايتدىلر . ذوالقرنین او سمتلە واردق دە ، خلق شكارىت ايتدى . طاغلىرى بىر كىدكىن كىچەرلىرى دى . يول او كىدكە منحصر ايدى . اسكتندر او كىدگى قاپادى . بويوك بىر سد بنا ايدى .»

تاتار تورك ياجوج ماجوج سد اسكتندر حقىنە اسلام اثرلریناڭ خلاصەلری شودۇر . عسکرلرینى هر وقت هر يerde دشىن حسابىنە بىسله يېجى توركالار حقىنە جەن نما ييانى هم ذوالقرنین عەھدىنە كورە دە ، هم ھونلۇر دورىنە كورە دە ، هم چىنگىز تىمور كبى بويوك جەنگىرلەر عصرلرینە كورە دە ، البتە ، ئامىلە درست اولاپىلور . لەن : اوپىلە بويوك فتوحات تىدىپلىرىنى او قدر گۈزىل كورە يىلمىش تورك قوماندانلىرى ، يەود كاھنلىرىنىڭ نصرانىت كىيسەلریناڭ مۇئەخلىڭ خىاللارى كبى ؛ او قدر وحشى اولاماز . يەركمنجى عصرلە بويوك مەدىنتىلىرىنى ، شو كونىڭى جەن ساربەلرینى ، بولشەۋىزم انقلابلىرىنى دە كورىدكىن صوڭ ؛ فرض اىدەلم ؛ اوپىلەدر . يەودلەر نصارالرە غوغلىرىنى ماغوغلىرىنى قران كريم ياجوجىلە ماجوجىلە بىر حساب ايتوب ، اسلام اثرلریناڭ يانلىرىنىھە قناعت اىدەيىك ؛ ياجوج ماجوج توركىدەر ، تاتاردەر ، دىيەيىك .

٨

اگر ياجوج تورك اولور ايسە ،

ديمك ، بىرگۈن ذوالقرنین سدى يوقدر . ھونلۇك بويوك قوتلىلە چوقدن تخرىب

قىلىنىشىر . ھونلارڭ قبل الاسلام دەشتلى دواملى آقىنلىرى يالڭىز اوافق فلسطين يېلىرىنى دىگل ، بلکه بۇتون يې يوزىنى دە قان طوفانلىرلە قورۇتمىش ايدى . چىنگىز قيامتلىرىلە دە ياجوج ماجوج خېرىلى . بىڭ بىر مىتىلە تەحقىق قىلىنىشىر . مدینە ئىسلام فاجعەسى دە هلاك دە لاهوتى يوحنا روپارىنى بش اون مىتىلە تعبير ايتىمىشىر ، حزقياڭ كې نېيلرلە خېرىلى دە چىنگىز هلاك دە قيامتلىرى زىفادەسىلە تصديق ايتىمىشىر . قيامت ياقىنلىرنى دە يە بىر دفعە ياجوج ماجوج فتنەلىرىنە بۇندىن سوڭ ئىندى امكân قالماسىشىر . ئىسلام نورىلە ياجوج ماجوج قوتلىرى ئام فتح قىلدىدىن جوڭ ؟ يعنى ، يې يوزىنىڭ بۇتون توركلىرى تاتارلىرى ئىسلام قبول ايتىدىن سوڭ ؛ ياجوج مسئلەلىرى دە حل قىلىنىشىر اولور ؛ ياجوج فتنەلىرى دە دفع قىلىنىش اولور .

اگر ياجوج تورك اولور ايسە . يعنى ، توركلىرى آنا يورتلىرىنە غوغ ماغوغ اسلىرىنى ، بىغا ، طاقىش يەودىلرلە نصارالرڭ وھمىرى روپارى مىكى تلقىناتلىرى قران كريم آيت كريمەلىرىنە حاكم قىلىمك بۇتون اشكارلاردىن دە زىفادە بويوك اشكال اويماز ايسە ، شو تقدىر دە بىر نسبتىلە ياجوج ماجوج مسئلەلىرى حل قىلىنىش اولاپلور . قران كريم آيت كريمەلىرىنىڭ بويىلە حىلىرىنە دە قناعت ايدرسەڭز ، مىكە طاغىندا هلاك قىلىنىش اصحاب فىل كې ، يا دە زىفادە دەشتلى سورتىردى كونلارلە بىرندە فلسطين طاغىندا بۇتون توركلىرى خراب قىلنەجقلەرىنە دە ایمان ايتىك سزڭ منطقەڭز ئىضرۇر بىر نتىجهسى اولوب قالور . [۱۲ ص ۷ رقم]

قران كريم قدسىتى حضورىندا بويىلە سۈزۈلرە حتى حكايەلىرىنى دە تصورلىرىنى دە بن استبعاد ايدرم . اگر دە قران كريمك ياجوجى ماجوجى يەودىلرلە نصارالرڭ غوغىلارنى ماغوغىلارنى عبارت اولسە ايدى ، قران كريم يەودىلرلە اوافق روپارىنە يالان وھلىرىنە اوافق بىر انتخال اولور قالور ايدى .

ياجوج مسئلەسىندا بىڭا بويوك بىر اخtrap ويرمىش دورت بش اشكالىمى ، يوقارى دە [۶-۶] صحىفەلرده نظرىيەم اساسلىرىنى بىيان ايدرەن : تفصىل ايتىمىش ايدم . دە زىفادە بويوك اشكارلارى شو ايکى اوچ صحىفە دە سزە عرض ايتىم . بۇتون شو اشكالات دىماقى قىلىمى تعذىب ايدى . سنه لرجە بويوك اضطراابلر اىچىنده قالدم . عاقبت ، قران كريم «يا»سى بى خلاص ايتىدى : سامىلرلە اوافق بويوك كتابلىرىنە بويوك بىر ارشاد ، عجىب مفید تدارك اولقى اوزرە . عهد عتىق «جوج» لرىنە قران كريم دە زىفادە قىلىنىشىر

«يا» اوافق بويوك بوتون اشكاللردن بني خلاص ايتدى. شارع حكيم نبى كريم امى محمد عليه الصلاة والسلام حضرتلىرى كېي امى قران كريم ده بېيلە بركتلى «يا» او قدر آسان او قدر عجیب مفید گوزل امجاز شاهدى اولدى. امت اماملىرىنىڭ اجتهادلىرىنه اقتدا ادييلە، طلب يوللۇنده ثبات بىركەسىلە، قران كريم ده زىيادە قىلىنىش «يا» نورىلە، حل ساحللرىنىھ واصل اولدم. طلب يوللۇنده لا اقل بىم قدر ياخود دها زىيادە اجتهاد ايتدرماك عهديلە، رغبتلى تورك طبلەلىرىنىھ شو كتابمى تىشكىر اليلە تقدىيم ايتدم.

٩

ياجوج مسئله سىدە تفسىرلۇك ييانلىرىنىھ بر اتقاد

قران كريم ده ايکى دفعە: ۱) برى سورە الھەف ده. ۹۴ نجى آيت كريمە ده، اسلامدىن بىڭلەرچە سەھل مقدم بويوك ذوالقرنین مناسبىتىلە، ۲) دىگىرى سورە الانبیا ده ۹۶ نجى آيت كريمە ده. اسلامدىن بىڭلەرچە سەھل صوڭ ظھور ايدەجك بويوك حادھلرلۇك ييانلىرى مناسبىتىلە، ياجوج ماجوج اسلىرى ذكر قىلىنىدی. روایت مفتونلىرى بوتون مفسىرلر ياجوج ماجوج حقىنە عەيد عتىق عەيد جىدىد سوزلىرىنى، حتى تلمودىڭ ده ماساللارىنى تمام تىلىد ايتدىلر. يوقارى ده بىان ايتدىك: عەيد عتىق نبىلىرىنىڭ نبوتلىزى: لاهوتى يوحنالارلۇك روپالارى، يەودلارلۇك واھمەلرلى، نصاراللۇك جىھەللىرى قران كريم آيت كريمەلرىنىھ حاكم اولاماز. هىچ بىر صورتىلە تفسير اولاماز. سورە الکھېف ياجوجى بىر قاچ بىڭ سەھل مقدم واقع اولىش حقيق بىر حادىھ، عەيد عتىق عەيد جىدىد جىوجى بىر قاچ زمانلارلۇك بىندە واقع اولاجق مستقبل بىر حادىھ ايسە ده: حزقيال فصللىرنە دەشتلىرى تفصىل قىلىنىش نبوتلىرە تمام مخالف مناقض بىر حادىھ در: اسلام نورىلە يا قوتىلە فتح قىلنه جق ياجوجىڭ - فلسطين طاغلىرنە يەود مجدىنە قربان قىلنه جق جوج ماجوجىلە مناسبىتى يوقدر. وار ايسە، قران كريم قىصلرى اوڭى كتابلارلۇك قىصللىرىنى تدارك اولمق مناسبىتى اولىور. يعنى، اوڭى كتابلارلۇك ييانلىرىنى اصلاح ايدىر، خطالارى وار ايسە، تصحىح ايدىر. عكسى، يعنى، قران كريم آيت كريمەلرىنى عەيد عتىق نبوتلىرىنى تفسير ايتىمك، تحرىيقدەر.

۲) غوغ ماغوغ - جوج ماجوح اسلى بىر جنس بىر ملت بىر يۈزىدە هىچ بىر عصردە بولۇنمادى. حتى اساطىردا دە ميفولوغىيەلدە دە يوقدر. يالڭىز عەيد عتىق

خیاللرندہ لاهوتی یوختا رویالرنده وارد ره. قران کریم یاجوجلرینی ده عهد عتیق خیاللرینه یهودلرلک رویالرینه جمل ایتمک: اگرده قران کریمی تحریف اولماسه، لا اقل؛ قران کریم قدسیتی حضورندہ بویوک بر مساهله در.

۲) قران کریم ده او قدر او زون فاصله لرله بری دیگرندن تفریق قیلنش قصه لرلک حدثه لری تاریخی واقعه اولدقدن صوک، شو قدر متبعده ایک عصر لر خلق البته بر خلق اولاماز. یعنی قران کریم آیت کریمه لرینک یاجوج ماجوج اسم دگل؛ بلکه وصفدر. اگر؛ قران کریم کلمه لرینی معین بر خلق لر اسمی ایدر ایسه که، قران کریم آیت کریمه لرینی بطلانی کوز کوره معلوم باطل خیاللره جمل ایتش اولور ایدک: صمرا دریا قوملری قدر بی حساب خلق ذوالقرنین سدی آرقاسنده بیکلرجه سنہ لر محبوس قالوب ده، اوافق بر سدی قیرمقدن آشمقدن بیکلرجه سنہ لر عاجز قالمش بی چاره لرلک، عاقبت؛ بر کون بوتون یر یوزینی تخریب ایده جلکلرینی تخیل ایتمک—بویله یهوده بر ماسال قران کریم ده بولوناماز.

۴) عهد عتیق ده اسم «جوج» در. قران کریم ده یاجوچدر. شو قدر آچیق فرق نیچون. ناصل اهمال قیلندی؟ شو قدر آچیق فرق بولوندقدن صوکره ده یهودلرلک خبرلرینی نصارالرلک و هملرینی قران کریم آیت کریمه لرینه حاکم ایتمک نیچون؟ شو مسئله ده قلب غایت مضطرب ایدی. اضطرابیم حیرتم تحملدن طیش ایدی. تفسیرلرلک یا سکوتلری یا غفلتلری قلبی تعذیب ایدردی.

۵) قران کریم ده نبیلدن ده زیاده تعظیم قیلنش ذوالقرنین کبی اٹه بویوک بر شخصیتی فیلیپ اوغلی اسکندره جمل ایتمک؛ صوکره بویله بر تفسیر لر آچیق ضرور نتیجه لرندن تمام غفلت ایتمک نه در؟

فیلیپ اوغلی اسکندر لر اوفاق بویوک بوتون حالری حرکت لری؛ خطاب صواب بوتون عقیده لری، اوفاق بویوک بوتون فتوحاتی؛ عاقبت، عمرینک نهایه لرنده؛ استکبار جنوئلرینک نهایه لرینه ده واصل اولوب حتی الوهیت دعوا الری؛ حرب، سیاست، فکر خصوصیاتنده تمام فشل لری اوفاق بویوک بوتون سفاہتلره ابتلایری بزه آچیق معلوم در. اسکندر کبی عقیده شرکیه سی قوتی بویوک بر مشترک، اسکندر کبی مسرف مستکبر بویوک بر جبار قران کریم ده او قدر بویوک بر احترامله تعظیم قیلوز ایسه، انبیالرلک هیچ برینه نصیب اولماش اختیار مطلق «قلنا یا ذا القرنین اما ان تعذب واما ان تتخاذ

شیوه حسنأً . » [٨٤] آیت کریمہ سیله . فیلیپ اوغلى اسکندره احسان قیلنمش ایسه . محب .
شیعترلک نبوتلرلک توحیدلک اهمیتی قالورمی ؟ بوتون ادیان سماویه بیموده اولمازمی ؟ اوفاق
بر یونانلک الله بیویوک الله سفیه شرکی سماوی دینلرلک هر برندن فائق قلمازمی ؟ صوگرہ .
اسکندر اسکندریه بنا ایتدردی ایسده : هیچ بر یاره سد بنا ایتدرمه دی .

آزچوق ملاحظه زحمتلندن تمام عاری بولیله بیویوک بر غفلتی بن البته استبعاد
ایدردم : ایدرم . «روزه» ده بیازدم . «عقیده لره نظر» ده بیازدم . تفسیر اهللرینه تنبیه
ایدی : کلام اهللرینه الزام یولنده ایدی . او کونلرده او سوزلرم ضائع اولدی ایسده .
کلام مقلدلرینه بر سوز آگلاتمادم ایسده : اوزم براز آگلادم : دیدم : میدان بوشدر .
میدان غایت واسعدر ، سویله ! نه سویله سه لک ده ، سوزلک باشقه لک سوزلندن ده زیاده
باطل اولماز . لکن احتیاط ایت : سویله . دوشون . سویله . کوچ اولور ، کچ کلور .
لکن کچ اولماز .

سوره الکھف ده مفید لذید بیویوک اوچ قصه : ۱) قومک شرکندن صاقنمق یولنده
توحید کھفینه التجا ایتمش یاش یگیتلر . ۲) طلب یولنده بیویوک مشقتلری التزام
ایتمش صاحب تورات موسی حضرتلرینلک حکیم معلمی : ۳) بیویوک قوتیله غربی شرقی
فتح ایتوب ، فساد یوللرینی ده گوزل تدبیریله قاپامش ذوالقرنین قصلری عجیب لذید جزیل
بلاغتله بیان قیلنندی . بوراده یاش یگیتلرلک ، حکیم معلمک ، بیویوک ذوالقرنینلک زمانلرینی
مکانلرینی ناملرینی تعینلک ضرورتی یوقدر ، حاجتی یوقدر . ادبیرینی تدبیرلرینی
آگلامق استفاده ایتمک مطلوبدر . بوڭا کوره ، زمان مکان اسم هیچ بری بیان قیلنما یوب ،
ادبلری حاللری تدبیرلری غایت مفید جزیل بر تفصیل ده اعجاز لسانیله ایجاز قیلنمشدر .
ابهام قیلنمش حقیقتلری مبهم براافق : بیان قیلنمش وظیفه لری ایفا ایتمک —
ادب شودر . عکسی ، یعنی ، بیان قیلنمش وظیفه لری اهال ایتمک ، ابهام قیلنمش
حقیقتلدن بحث ایتمک ، تحریفدر . درست ، مطلوب بوتون وظیفه لر ایفا قیلدقدن
صولک ، ابهام قیلنمش حقیقتلری تعین ایتمک همتی ده انسان ده بولونور ایسه ،
درست ، گوزل اجتهد اولوز .

ذوالقرنین : ۱) تورکلرلک ایکی قرنلی اوگوزی ، ۲) یونانلرلک اسکندری ، ۳) مصر
فراعنه لک بری ، ۴) حیر تابعه لرینلک بری اولا بیلور . اویله سوزلر ظرافت لسانیله ،
موقت بر قناعت حاصل ایتمک یولنده ، سویله نه بیلور . لکن بولیله بر تعین قران

کریم اوچون بر فضل . بزم اوچون ده بر فانده اولاماز .

قران کریم ده مذکور حاللری بویله اشخاصیت برینه اویدورمق ، اگر قران کریم قدسیتی حقنده آزچوق جنایت ادیه اویازسه ، هر حال ده غیر مطلوب بر اجتهادر . قران کریم يالثرا ماضیلک حکایتی دگل ، بلکه استقبالک ده هدایتیدر . هر برینه اویدورمق هتی الا مهم الا مطلوب ارشاددن قران کریمی محروم ایتمک اولور .

برکتلى قلم صاحبی محترم عمر رضا بک جنابرینک اجتهادیله واسع معرفتیله ترجمه هم شرح قیلنوپ ، آثار علمیه صاحبی ادیب اشرف بک همتیله نشر قیلنش «عصر سعادت» که ۴ نجی جلدنده [۱۷۲۹-۱۷۱۴] صحیفه‌لنده محترم مترجمک ۱۶ صحیفه‌لک علاوه‌لنده اصحاب الکهف ، موسی خضر ، ذوالقرنین مسئله‌لرینه دائئر غایت گوزل مفید معلومات اوقدوم ، استفاده ایتمد .

«يالثرا نصارالره دگل ، باشقه دیتلرک ده امتلرینه معلوم » کهف ده عصر لرجه اویومش یاش یگیتلر «مثیله اولگی خالص موحد نصراویتک اوچ عصر لق صاف تاریخی قران کریم آیت کریمه‌لنده اعجاز لسانیله تمثیل قیلنشدر .» دیمشلر . غایت گوزل شو توجیهی باشقه بر کتاب ده کورمه‌دم . محترم عمر رضا بک جنابرینک ادبی کشفیدر . بویله قیمتلی بر کشف بگنا نصیب اولسه ایدی : حکیم فیثاغور کبی تشکر یولیله ، ادب طلبه‌لرینه شادلوق قربانلری تقدیم ایدر ایدم .

۶) بویوک بر مقصدی بیان خصوصیاتنده گوزل مثلرک برینی استخدام ایتمک اولگی امتلرک اولگی کتابلرک حاللرینه کوره ، جائز اولش ایسه : قران کریم اعجازینه کوره ده جائز اولاً بیلور دیمک ممکن ایسه ده ، بویله بر استخدام بویله بر استعاره شعر اولوب ، اویایه‌جغی حل قیلنماد قجه ، نه قدر گوزل ایسه ده : اویله بر توجیهی بن سویله‌یه مم .

→
اصحاب کهف مثل می ؟ واقعی تاریخی بر غریبه می ؟

اگرده گوزل بر مثل ایسه ، اویله مثلری ده بویله معجز بر نظمله قران کریم بیان ایدرمی ؟ ایتمش ایسه : قران کریم اصحاب الکهف قصه‌سی خصوصیاتنده شعر اولور . درست ، شعر بویوک بر زینتدر . لکن قران کریم شعر لکدن یوقاریدر .

۷) پاولوس حواریوندن دگل ایسه ده ، میلادی برخی عصر که قدماسندن ایدی . اوغللاق ، حلب ، فدا ، تسلیت کبی اساس عقیده‌لر پاولوس معرفتیله اولگی عصر که اولگی

لصفنده نشر قیلمنش ایدی. نصرانیت تاریخنده هر عصرده موحد افراد بونونمش ایسه‌ده. «صفوت اصلیه‌سی اوچ عصر محافظه قیلمنش نصرانیت» تاریخ ده یوقدر. مائده‌ده ۱۱۶ نجی استنطاق آیت کریمه‌لری ده بوگا شاهد اولاً بیلور. نصرانیتک صفوت اصلیه‌سی اوچ عصر دوام ایتمش اولسه ایدی. عقیده‌لری صاف اوچ عصر نصارالری حقنده عیسی ابن مریم حضرت‌لرینک «فلما توفیتني» جواب‌لری، واقعی حقیقتی کنم ایتمک جهتیله. بویوک بر ظلم اولور ایدی.

(۸) ذوالقرنینی فیلیپ اوغلى اسکندرله تفسیر حقنده اتقادمی ملاحظه‌می ه نجی رقم ده یازمش ایدم. بنم او ملاحظهم ۱۷۲۵ صحیفه ده محترم عمر رضا بك جناب‌لرینک تفسیری حقنده ده سویله‌نه بیلور. ایران مه حکمداریله بویوک اسکندرلر، درجه‌لری متفاوت اولسه‌ده اولماسه‌ده، قران کریمک او قدر بویوک ثنازینه اهل اولوب اولماق درکه‌لرندۀ هیچ بر تفاوت‌لری یوقدر. ایرانلک تاجلری ده بویوک اسکندرلک بویوک تاجی ده قران کریم ثنازینی حامل اولاماز. تاجلرلک ثنازی قران کریم ده بولو ناماز، یوقدر. «ان الملوك اذا دخلوا قريه افسدوها» حکایه‌لرندن ذوالقرنینی استثنا ایتمه‌مش قران کریم ده، هم ده «ونريد ان نمن على الذين استضعفوا في الأرض وجعلهم ائمه و يجعلهم الوارثين ونمكن لهم في الأرض» آیت کریمه‌لرندۀ ملکلرلک خطالرینی بیان ایتمش قران کریم ده تاجلرلک ثنازی بولونه‌ماز.

«ويسالونك عن ذي القرئين» [سورة الكهف ۸۳] قران کریم اهل کتابک سوال‌لرینی حکایه ایتوب: «قل سأألوكم منه ذكرآ» جمله جلیله‌سیله، بویوک ذوالقرنینک یالڭز بعض فضیلت‌لرینی بیان یولنده؛ غایت جزیل اون آلتی آیت کریمه‌لری قران کریم ده مصاحف اسلامیه ده تا ابد تلاوت قیلنه‌حق بویوک بر ذکر قیلمق اهتمامیله، جواب‌لرینی ده شارع حکیم علیه الصلاة والسلام حضرت‌لرینه أمر ایتمش ایسه، شو قدر عظیم جزیل جلیل بر اهتمام - یهودلرلک «ایکی قرنلی قوچقار» رویالرینی تعبیر ایتمک کبی جزئی محدود اوفاق فائده‌لره عائد اولاماز. درست، دانیال کتابنده حکایه هم تعبیر قیلمنش «ایکی قرنلی قوچقار» رویالرینی، امتحان ملاحظه‌سیله اهل کتاب سوال ایده بیلورلر. لکن قران کریمک حکیم اسلوبیله جواب‌لری سائللرلک اویله اوفاق غرض‌لرینه موقوف اولاماز. بلکه، مثلاً، اسلام ملت‌لرینک مستقبل دولت‌لرینه مثل اعلى اولاً بیله جک ایده‌آل بر حکمداری بیان کبی افاده‌لره متوجه اولور ایسه، اولاً بیلور.

قرآن کریم ده قرن ماده سی متعدد آیت کریمه‌لرده و اور ایسه‌ده . بوینوز معناسته
قرن قران کریم ده بود . «ایکی قرنلی قوچقار» تعبیری ده انسانلار حقنده عرب
ذوقدن چوق او زاقدر . امم کثیره عصور قدیمه معنالری قران کریم ده مذکور اولق
ارشادیله یول آلور ایسه‌ک : دینی قرنله مدنی قرنلری جع ایتمش حکیم حاکم حکمدار
معناسته ذوالقرنین اسمی غایت معقول غایت مناسب لقب اولاًبیلور .

سیاستی : هم دینی هم مدنیتی ، هم عدالتی هم مصلحتی جع ایتمش حکیم ملک -
فیلسوف ملیک معناسته ذوالقرنین -- بالکثر قران کریم ده بیان قیلنہ نیله‌جک مثل اعلی در ،
بویوک ایده‌آلر . سولون لیکورغ فیشاغور کبی ، ایپوقراط : سوقراط پلاتون کبی بویوک
فیلسوفلرک تخیل ایتوب ده . بولامادقلری «آیده‌آل ملوک فلاسفه» امی شارع حکیم
محمد علیه الصلاة والسلام حضرتلينک موجز معجز لسانیله عرض قیلنمش اولاًبیلور .
(بالکثر بر احتمالدر .)

ملیک فیلسوفلرک ملکدن محرومیتلری «پلاتون جمهوریتی» نده اساس قیلنمش
ایسه‌ده ، بویوک فیلسوفلرک بویله ملاحظه‌لرینه تدارک اولق او زره . قران کریم «انا مکنا
له فی الارض و آتیناه من کل شیء سبیاً . فاتبع سبیا» آیت کریمه‌سیله ارشاد ایتمش
اولاًبیلور . یعنی ، بوتون وسیله‌لره سبیله مالک اولق ملکلرک حقیدر ، بوتون وسیله‌لری
غایه یولنده استخدام ایتمک ملکلرک و خلیفه‌سیدر . ملکدن محرومیت کبی تدبیرلری قوللائمه
ایمان بولوندقدن صوک حاجت اولماز ، دیمک اولاًبیلو : (احتمالدر .)

قرآن کریمک بویوک قدسیتی غایت واسع اعجازی حضورنده احتمال لسانی‌رینی
قوللائدم . مقصدم : یهود خبرلرینه لافرینه ، یهودلرک رویالرینه فلانلرینه قران کریمی
اویدورمق حاجت دگلدر . بلکه تمام جائز دگلدر ، دیمک ایدی . «مدنیت عصرلرند
خلافت اسلامیه نظامی» اسمی کتاب ده اسلام مجتهدلرینک افاده‌لرینی ده . ایجاز لسانیله
خلاصه‌لرینی ده طوپلادم : دولت اساسلری حقنده قران کریمک بویوک ارشادلرینی مجتهدلرک
لسانیله بیان ایتمد . ذوالقرنین حقنده ملاحظه‌می اوراده یازدم .

۹) برنجی دارا ذوالقرنین قیلنده صوک ، او عصرلک یاجوچلری مأجوچلری
اسکیت اولاًبیلور : لکن استقبال عصرلرینه نسبتله سوره الانبیاده ذکر قیلنمش یاجوچ
ماجوچ شو تقدیر ده کیم در ؟ بویله بر حل تمام عقیم قالور . اشکال دها زیاده اولور .
کوز کوره بطلانی معلوم معنالری قران کریمه اسناد نه در ؟

قرآن کریمک بعض کلمه‌ای ری حقنده بنم ملاحظه‌میم.

۱) لغتلر. آدم بالا ری کبی. بری دیگرینه او زاق یاقین قارندشلردر. آنالری بر. همیشه‌لردر. آرهلرندہ معامله‌لر مبادله‌لر جاری اولور، بری دیگرندن استعاره ایدر؛ استقراض ایدر. طبیعی بر حالدر. اجتماعی بر ضرورتدر. معلوم بر مسئله‌در. مثلًا: عرب لعی. هر نه قدر اڭ زنگین بر لفت ایسه‌دە. دیگر بر لغتندن استعاره ایدر: ۱) یا عینیله استعمال ایدر؛ ۲) ياخود آزچوق تغییر ایدر. تعریف ایدر؛ عربچه‌لشدرور. هر بری جائزدر؛ هر بری واقعدر.

۲) بولیله مسئله‌ده اختلاف بولو نامق لازم ایدی ایسه‌دە؛ معجز قران کریمک استثنائی بویوک قدسیتینه کوره قران کریم ده معرب کلمه‌لر بولونوب بونامق مسئله‌لرندہ اجتیحاد امام‌لرینک اساسی آزچوق میم اختلافلری اصول فقه کتابلرندہ تفصیل قیلنمشدر. لکن علم اسلوکه اختلاف البته یوقدر. شو بویوک قطعی اجماع بزم بوراده مقصد مزه کافیدر. عجمی اسم عملر قران کریم ده بالاجماع وارددر.

۳) مثلًا: بویوک اسکندرلرک مشهور بوقراط پلاتون فیثاغورس کبی فیلسوفلرک، هومیروس کبی شاعرلرک. ابراهیم موسی عیسی کبی نبیلرک اسلامی هر لغت‌ده البته بالاجماع مستعملدر. قران کریم ده ده جالوت هاروت ماروت بابل میکال کبی اسلامی البته وارددر.

۴) آلساندر عرب نظرنده محترم مشهور بویوک بر آدمدر. اسلوک سکنر طوقوز حرفی وارددر. اصل حروف عرب ده بشدن زیاده اولاماز. بویوک صاحبته احترام یولیله؛ عربی کلمه‌لره آزچوق یاقینلاشدرمق اوچون؛ عرب ادبیلری اسم ده براز تصرف ایتوب؛ الاسکندر ایتدی. تعریف حرفی «ال» اسلوکه هر وقت زیاده قیلنه بیلور. اسکندر اولدی. همزه هر وقت البته زائددر. همزه‌دن صوڭ، سین زائىد او لا بیلور. سکندر کبی بش حرفلى کلمه‌ده اورتاده نون زیاده قیلنه بیلور. شو طریقله؛ اسکندر (احرخجم) کبی، ياخود، سکندر سفرجل کبی تمام عرب وزنلرندہ اولور. صاحبته بویوک احترام داعیه‌سیله؛ عرب ادبیلرینک گوزل حیله‌لری آلساندر اسمی حقنده موفقیتله تمام اویشددر. روملرک تیادور، تیوفیل کبی اسلامی غایت گوزل لطیف يول ده تعریف ایتمش بزم بویوک ادبیمز ابو تمام حبیب بن اوس الطائی کبی بویوک شاعر:

شابت نواصی الیالی وهی لم تشـبـ من عهد اسکندر او قبل ذلك. قد

دیمش ایسه، «ال» آن حقیقتندن غافل دگل ایدی. بلکه الاسکندری «القرطعب» کبی کلمه‌له تمثیل ایتمش کبی قیلوب، تعریفدن استغفاریه اشاره بولیله اسکندره بویوک احترام ایدی. بویوک شاعرک چوق لطیف تصرفی بوتون اسلام اثرلرینه حاکم اولوب: اسکندر، سکندر اسلری عمومی اولدی. (احياناً الاسکندر استعمال قیلنور ایسه‌ده) ۵) حروفی بشدن فضله کلمه‌لرک اولگی طرف‌لرینی حذف ایتمک جوازی حقنده اسکندر کلمه‌سی قطعی شاهد اولاً بیلور. الاسکندر کلمه‌سنده «ال» تعریف حرفی دگل ایسه‌ده: تعریف حرفی کبی حذف قیلندي.

۶) قران کریم ده یوق ایسه‌ده: تصوف. صوفیه کلمه‌لری بوتون آثار اسلامیه ده وارددر. شو گوزل کلمه‌لرک اصللری حقنده هم بویوک هم اساسلی اختلاف ادب اهللرینه معلومدر. صوفیه‌لرک مطلوب ادب‌لرینه آنکه موافق هم ده اشتقاء قانونلرینه کوره‌ده تمام ممکن اصل: صفادر. حروف تمام بر اولدقدن صوک، ترتیب ده اختلافک هیچ بر ضرری یوقدر. قران کریم کلمه‌لرند ده شاهدلری متعدددر. ظاهرین لغویلرک نظرلرینه کوره: تصوف، صوفیه کلمه‌لرینک اصللری قران کریم ده ده مذکور: صوفدر. لباسلری صوف اولنق جهتیله صوفیه اسمی اطلاق قیلنور، ایمش. کلمه ظاهری شو توجیهی هر نه قدر تأیید ایدر ایسه‌ده، تاریخ بولیله توجیهی قبول ایده‌مز: صوفیه‌لرک اولگی عصرلرند صوف کیمک یوق ایدی، صوفیه‌لرک آنکه بویوکلرند صوف هیچ بر وقت بولونمادی. لباسیله ظاهر حوک طبقه‌لرده بدعت اولدی. تاریخ طرفندن ده، اهلي طرفندن ده مردود بر اسمی کرهاً حا مق علم ادب‌لرینه موافق اولاماز. دها زیاده قریب اوچنجی توجیه: همتلرینی قوتلرینی جهاد بولیلرینه دین خدمتلرینه وقف ایتمش صفة تخطابه‌لرینه نسبتدر. صفة هم صوفه کلمه‌لری بری دیگرینه خلف اولاً بیلور. صرف قانونلری بونی قبول ایدر. مضاعف معتل ماده‌لر بری دیگرینه خلف اولاً بیلور.

دورتنجی توجیه لفت جهتیله آزچوق بعید ایسه‌ده. استعاره جهتیله: استعمال شیوعیله غایت قریب بر توجیه: صوفیه، تصوف کلمه‌لری: تهؤصوفیه کلمه‌سندن مشتقدر. اولگی جزئی نحت قانونلریه اسقاط قیلنمشدر. غایت قریب بر توجیهدر. ترجمه عصرلرینه تصادف جهتی ده تأیید ایدر. حتی الوهیت کلمه‌سی ده تهؤلوجیه کلمه‌سندن مشتق اولنق بر احتمالدر. شو توجیه تقدیرنده سین حرفیله سوفیه یازمق هر ته قدر دها زیاده صواب ایسه‌ده. یونان طجه‌لرینه دها زیاده صادق قالنق

ملاحظه سیله . یاخود . فلسفه هم فیلسوف‌زدن مستقل مستغنى قالمق دعوا سیله . تصوف امام‌لری طریقت‌لری صوفیه دیمشلر ایسه . الیه : حقلی وارد .

صوفیه کلمه‌سی ته‌ئو صوفیه کلمه‌لرندن مشتق اولمق محقق یاخوند . لا اقل . محتمل ایسه : استقاق ده کلمه‌لرک او لگی طرف‌لرینی حذف ایتمک جوازی مسئله‌سنده صوفیه کلمه‌سی ده بزه شاهد اولور .

(۷) پوسته معنا سیله برید قدیم معروف کلمه در . توجیه‌لری طوغری اولسنه ده اولما سه ده ، پوسته آتلرینا قویر و قلری مقطوع اولمق مناسبتیله ، برید کلمه‌سی بریده دم کلمه‌لرندن مأخذ . ایمش . توجیه حقق دگل ، لکن احتمال‌در . استقاق ده صوکه جزئی حذف ایتمک جوازیه شاهد اولاً بیلور .

(۸) قران کریم ده بش اون دفعه ابليس : فرق ایلی دفعه شیطان کلمه‌لری ذکر قیلنمشدر . هر بری الیه عجمیدر . دیابولوس کلمه‌سی یونانیدر . مفتری ، باحت ، اند دشته دیمکدر . تکوین ده ابليس حیه اسیله : ایوب ده ، زبور یوز یدی ده شیطان اسیله ذکر قیلنمشدر . قران کریم ده هم شیطان هم ابليس اسلری ذکر قیلنور . استکبار . امتناع : ابا صور تلرنده يالثُّرَ آدم خلقتیله براابر هر دفعه ابليس اولور . اشعار جاهلیه ده بولوغامق . قران کریم ده ده يالثُّرَ آدم خلقتیله براابر ذکر قیلنمق خصوصی ده ابليس کلمه‌سینا قعیلگنه دلات ایده بیلور . باش طرفدن بر ایکی حرف اسقاط قیلنمق طریقیله ابليس تعرب قیلنمش اولور . المزده بشنجی شاهد اولدی .

(۹) انجیل ، بلا شبهه ، یونانیدر . قران کریم امام‌لرندن حسن بصری حضرت‌لری همزه فتحیله ، باشنه امام‌لرک همه‌سی همزه کسریله ، انجیل ده ایکی وجه بالاجاع خفوظدر ، مدوندر ، متواتردر . رساله العفران ده ادب املای ابوالعلا حضرت‌لری انجیل ده همزه فتحی متروکدر دیسه ده . همزه فتحی ثابتدر ، باقیدر . وجوه قران کریم ده محفوظدر . لغت امام‌لری انجیل سوزینی نجل ماده‌سنندندر ، فلاندر دیسه‌لرده ، انجیل سوزنی ، شبهه یوق ، یونانیدر . ایکی کلمه‌دن مرکبدر : ۱) یه و = گوزل ، ۲) نگل = خبر دیمکدر گوزل خبر = بشارت‌در ، یاخود ، بشری‌در . جلال‌الدین رومی حضرت‌لری مشتوی‌ده بر قاج یرده انگلیون سوزینی ده استعمال ایتمشد . نه و = انگلیون دیمک : گوزل بشارت ، حقیقی بشارت ، فعلاً بشارت دیمک اولور . قران کریم ده تبشير ، مبشر سوزلری انجیل تفسیری کبی اولاً بیلور .

مسئله شو جهته تمام واضحدر. باش طرفدن اولگی جزء نخت اصولیله اسقاط
قینوب. ئەنگل سوزی تعریب قىلندى ده، انجیل اولدى. المزدھ آلتنجی شاهد.
باشقه بر جهته؛ غایت مهم شو مسئله ده قلبم ده او زون مدت اضطراب دوام
ایتمش ایدى: عیسى ابن مریم عليه الصلاة والسلام حضرتلىرى البته یهود پىغمبرى،
اسرائىل بالاسى ایدى. یونان لاتين لسانلىرىنى ده بىلور ایدى اىسەدە، او زىنڭ لسانى
عبرانى ایدى: آرامى ایدى، ياخود سوريانى ایدى. توراتى تصدق ایتمش، توراتله
عمل ایتمش عیسى حضرتلىرىنه اینمش کتاب: عبرانى، آرامى، ياخود سوريانى او لاچق.
وما ارسلنا من رسول الا بلسان قومه آيت كريمە سندن عیسى كېيى بويوك مشهور
رسول مستثنى اولا ما ز.

كتابك لسانى آرامى عبرانى اولدقدن صوڭ . عجب . كتابك اسمى ده نىچون
آرامى عبرانى اولمادى؟
كتابك آرامى عبرانى اسمى بر وقت بولۇنمش اىسە، قران كريم ده نىچون
او اسم ذكر قىلنمادى؟

فکر ایتدم، تفکردن قات قات زىاده مطالعه ایتدم. عهد عتىقڭ عهد جديدىڭ
عربى روسى تفسيرلىرىنى ده او قوب چيقدم. لكن قلم قرارىنى همان بولامازدى. ۸۷
«ويعلم الكتاب والحكمة والتوراة والإنجيل ورسولاً إلى بنى إسرائيل .» [۳-۴]
كتاب : حكمت ، توراتدىن صوڭ . تعلم قىلنمش انجیل نە در؟ قران كريمىڭ
تكرارى بىھۇدە اولورمى؟ انجیل کتابىدىن باشقە بر شىء اولماسە ایدى . مطلق بر صورت دە
علي حده ذكر قىلماز ایدى. عیسى رسوللەگى بنى اسرائىل قومنە مخصوص اىسەدە.
خاص قىلماش انجیل نە در؟

فتوات مكىيە ده يوق اىسەدە. غایت مهم شو مسئله جوابى، فتوحات مدنىيە
بركەسى اولمۇ اوزره، الله جل جلاله حضرتلىرىنىڭ احسانىلە. بىڭا اليمام قىلندى:
۱۹۲۷ سنە ده او دقىقە ده بن مدنىيە ده روپھە سعادت ده ايدم :
«واذ قال عيسى ابن مریم يا بنى اسرائىل انى رسول الله اليمك : ۱) مصدقاً لما بين
يدى من التوراة ، ۲) ومبشراً برسول يأتي من بعدى : اسمه احمد .» [۶-۶۱]
تغابن سورە سندن صوڭ اينوب ده، امتحان سورە سندن صوڭ مصاحب ده
ترتىب قىلنمش ۶۱ نجى سورە ده. ۶ نجى آيت كريمە ده: عیسى حضرتلىرىنىڭ بويوك

اهمیتی بوتون اهمیتی : ۱) تورانی تصدیق ده . ۲) رسول احمدی تبیشرده ایجاز قیلندشدر .
 بوگا کوره . انجیل : نبی اسلام احمدانه یاقین ده ظاهر او لاجفی حقنده تبیشر
 دیمک اولور . عیسی ابن مریم النده بر کتاب وار ایدی : تورات ایدی . برده بشارت
 وار ایدی . او بویوک بشارتگاه بویوک کتابی اولمک اوزره ، نبی اسلام احمد محمد علیه
 الصلاة والسلام حضرتلریناڭ النده قران کریم ایندی : خلافت انسانیه انجیلی ایدی ؛
 عدالت اجتماعیه انجیلی ایدی ؛ طهارت از لیه اصلیه انجیلی ایدی . خطیئه از لیه دن
 تطهیر خیالیله مصرلرک هندرک نهرلرده اغتساللرندن ، نصارالرک تعمیدلرندن – بویله خرافی
 بیهوده عقیده لردن انسانیتی خلاص ایتمک بشارتی ایدی . فدا احتیاجلرندن تمام غنی
 الله ئى « ولقد كرمنا بني آدم » انجیلی ایدی .

عیسی النده کتاب وار ایدی . اسمی الكتاب ایدی . عیسی کلمة الله ایدی ؛ انجیل
 عیسی لساننده کلمة الله ایدی . تبیشر الاهی ایدی – انجیل مکتوب کتاب دگل ایدی . بر
 فرض بى کتاب اولمش ایسه . اڭ اساس مقصد بشارت احمدیه اولمک جەتىلە ؛ بوتون
 کتابلۇڭ ده اسمی بشارت احمدیه اولدی ؛ انجیل اولدی . بویوک بىوضوح وېرمک اوچۇن ؛
 تمام ممتاز بىراسم اختيار قىلندى ده ؛ اصل کتاب آرامى ایسە ده . اسمی یونانی قىلندى .
 شویله اولاپىلور ؛ بى توجىيىدەر . باشقە دها گۈزىل بى توجىيە بولۇنمادقىجە . شو توجىيە
 حقق پايدار قالور .

مصاحف ده سورەلرک ترتىبى توقيف اولسىدە ؛ اجتىهاد اولسىدە ؛ عجىيدەر ؛ تصادف
 اولسىدە ، دها زىادە عجىب اولور ؛ تغانى سورە سىنڭ اون اوچ آيت كرييە سىنەن صوك . مصاحف ده
 تقديم قىلنىش ؛ ھەن دە امتحان سورە سىنڭ اون اوچ آيت كرييە سىنەن صوك . مصاحف ده
 وضع قىلنىش ٦١ نجى مدنى سورە الصفة ده ؛ ٦ نجى آيت كرييە ده عیسی ابن مریم
 حضرتلریناڭ بویله بویوک بى بشارتى – يعنى ؛ تورات حسابىلە . يەودلرک نصارالرک
 عقیدەلرینە کوره ؛ خلقىدىن آلتىش عصر صوك ، يەننجى بىڭىڭ ٦ نجى عصرىنە دنیا يە
 ڪلوب ، بعشت صوغۇندا ١٢ سەنە بویوک امتحانلردىن صوك مدینە شهرىنە هجرت
 ايدەنچك نبی اسلام احمد حقنده عیسی ابن مریم حضرتلریناڭ بویله بشارتى – يەننجى
 سکز نجى عصرلرده دولت اسلامىيە غلبەلىنى خىر وېرىملىك بىڭىچى سکز نجى آيت
 كرييە لرده وجودى – بویله بى ترتىب تصادف اولسىدە دها زىادە عجىب اولور .

عجىب ترتىبىك بوگا باشقە يەنە بى قاچ شاھدلرى وازدر ؛ سورە الجمعە دن صوك

آلتمش اوچنجي سوره ده اون برنجي آيت کريمه ده «ولن يُؤخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلَهَا». جمله سی = امتک قوه جمعیه سی تمام کامل اولدقدن صوک «ولله العزة ورسوله وللمؤمنين» بشارت الاهیه سی ده تمام تحقیق قیلندقدن صوک، آلتمش اوچ یاشنده. اون برنجي سنه هجریه ده شارع حکیم حضرتلرینگ رفیق اعلایه بلا تأخیر سقرلرینی بیان اولا بیلور. غایت واضح بیاندر، تکلف اثری یوقدر.

سوره القدر مصاحف ده سوره العلقدن صوک وضع قیلنوپ، اولگی بش آیتک رمضان ده لیله القدر ده ۴۰ نجی سنه ده نزوللری اشاره قوتیله افاده قیلنش اولدی. قران کریمک تمامی اولگی بش آیت کريمه ده تمام مندرجدر. علقدن خلق قیلنش انسان الله بویوک حجت الاهیه در، الا اولگی معلم قلم وسیله سیله تعلم ایتمش سنتک ربک الله اکرم اولوب، انسانک بوتون علومی الله فیوضاتیدر، دیمک اولور. بوتون شو معانی غایت آسان بر طریقله بالکثر ترتیب برکه سیله مستفاددر. بش سوره، تکاثر عصر همزه فیل قریش سوره لری، مطلوب بر مقصدی افاده ایتدرمک اوزره، نزول ترتیبلرینه مخالف بر صورت ده مصاحف ده ترتیب قیلنش اولا بیلور: قران کریم عصر سوره سنه بوتون عصور تاریخیه شهادتیله قسم ایدر: بوتون انسانیت بویوک خسروانه در. مادی مدنیت انسانلره سعادت ویرمه دی، بلکه بالکثر لهویانه سوق ایتدی. «إِلَهَمُ الْكَثَرِ». مدنیتک قوه مالیه لری نه انسانلرگ مصلحتلرند استعمال قیلنمادی. (سوره الهمزه). دیگرلرگ حقوقلرینه حریتلرینه اعتدا ایده جک مدنیتک قوه عسکریه سی ده، عاقبت اصحاب الفیل کی، خراب اولور. (سوره الفیل). یر یوزنده صلاح بالکثر شو اوچ شرطله: ۱) عموم انسانلرگ الفتیله، ۲) احتجاج ارتفاعیله، ۳) عمومی امن برکه سیله حاصل اولا بیلور. (سوره قریش)

شو سوره لرگ هر برى مستقل معنالرینی على حده افاده ایتمکله برابر، مصاحف ده ترتیبلری ده مطلوب مقصدلری افاده ایتمش اولور.

با تو بیلب هر زمن من نوبنو رازهای کنه میگویم. شنو!

۱۰) تورات کلمه سی ده غالباً تورکیدر.

امم سابقه کتابلری آرہ سنه، انسانلرگ دینلرینه فکرلرینه تأثیر جهتیله؛ تورات اگ مقدم، اگ مهم، اگ بویوک، جهان کتابیدر. قران کریم ده «إِنَّا أَنْزَلْنَا التُّورَاةَ فِيهَا هُدٰىٰ وَنُورٌ» کبی، «وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِ مَا اهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْأُولَى

بصائر للناس وهدى ورحمة . لعلهم يتذكرون .» کي آيت کريمہ‌لرده تورات حقنده بلیغ ثنالر نازلدر . توراتک اصل لسانی بلکه عبرانیدر . صوکره آرامی سوریانی لسانلرینه ده بلکه تحویل قیلنمشدر . اسلامدن بر قاچ عصر مقدم عربجه‌یه ده ترجمه قیلنمش ایدی . نصارالرگ اجتهادلریله بوتون یوزینک لسانلرینه ده ترجمه قیلندي .

تورات سوزینک اصلی یهود عالملرینه ده نصاری عالملرینه همان معلوم اولامامشدر . قراءت بالاتفاق توراتدر . مصاحف عثمانیه ده رسمي : توره‌در . قدیم تورکلرمی یهودلردن : ياخود یهودلرمی تورکلردن شو توره سوزینی استعاره ایتمش ؟ شو ایکی احتمالک هر بری البته ممکندر .

تورات سوزینک ماده‌سی ده بنیه‌سی ده هر حال ده البته عجمیدر . علوم ادیه اماملری : تورات (وری) ماده‌سنندن : ۱) فعله‌در ؛ ۲) فوعله‌در ؛ ياخود ؛ (تور) ماده‌سنندن : ۳) فعلة‌در دیسه‌لرده ، بولیله سوزلر ، البته ، قوری بر تخمیندر .

فیلوسوف ابوالعلا حضرت‌لری النزومیات ده متعدد صحیفه‌لرده بویوک حقیقتلری بیان یولنده تورات استقاق حقنده ده لطیفه‌لر سویله‌مشدر :

من وری زند ولکن وری اکباد فانه لی ف، اکنافه بادی على تقادم ازمان و آباد فی العلم ليسوا على حال بعیاد	یا آل یعقوب ، ما توراتکم نبا ان کان لم یید للاغبار سرکم لقد اکلتم بامر کله کذب و رابنی ان احجاراً لكم رسخوا
---	--

بویوک فیلوسوفک شو سوزلری استقاق حقنده : ادب اماملرینک سوزلری کبی : قوری ظریف بر تخمین ایسه‌ده ، عهد عتیق مندرجه‌لری حقنده البته طوغریدر .

عليك العقل فافعل ما رأاه فإن الحق عنها في التوارى بوارى قد حسبن من البار	جميلاً . فهو مشثار الشوار ولا تقبل من التوراة حكماً اري اسفارها ليهود اخحت
--	--

بوریا - بواردن ، تورات - تواریدن مشتقدر سوزی غایت گوزل بر لطیفه ایسه‌ده ، تورات صحیفه‌لری یهودلره بوریا اولدی . حق هم حقیقت تورات‌لردن تمام متواری ایدی سوزی هر وقت حقیقت ایدی ، شو کون دها زیاده آچیق حقیقت اولدی . توره Torah سوزینک اصلی عهد عتیق عالملرینه ده معلوم دگل ایسه ، تورات کلمه‌سی حقنده ادب اماملرینک استقاقلری ده قوری بر تخمین اولور ایسه ، توره سوزی هر حال ده تورکیدر . قانون ، قرار ، حاکم کبی متعدد معنالری وارد . عربی اولسه ایدی ، عربانی اولسه ایدی ؛ سائیر مشتعللری ده ثابت اولور ایدی .

کوره . ۱) ماجوج . ۲) ماجوج ایکی بنیا اولوب : ۱) یاجوج . ۲) یاجوج . آجوج اوج بنیه اولور . شاطبیه ده امام شاطبی حضرتلينک واقفانه یانلرينه کوره . یاجوج . ماجوج مهموز اولور ایسه . شو ایکی اسم (اجج) ماده‌ستدن یفعول مفعول وزنلرنده اولوب ، یانمقداق آلاولانمقداق کبی معنالره دلالت جهتیله ، کلمه‌لرده عربیلک شائبه‌سی بولونور . امام شاطبی سوره الکهف ده فرش حروفی بیان ایدرکن : «ویاجوج ماجوج اهمز الکل ناصرأ» - یعنی : عربیلکلرینه نصرت ویرمک یولنده دورت کلمه‌یی مهموز ایت ; دیمش . مد تقدیرنده عجمی اولور ; دیمکدر . (نه قدر گوزل موجز بیان .) ماجوج : ده موس ، آغوس کلمه‌لرندن مرکب (ده ماغوغ) کلمه‌سینک معریبد . او زینک غرضی ، نفسانی مصلحتی ، شخصی هواسی یولنده خلق‌لری سوق ایتوچی نهفه دیمکدر . اوللرده مدح لقبی ایدی . عاقبت : طیعتلرینک فسادینه کوره ، کلمه مفسدک معنالرینه ده دلالت ایدر اولدی .

یاجوج = ته ئوس آغوس کلمه‌لرندن مرکب (ته آغوغ) معریبد : الاهلی ده او زینک غرضی یولنده سوق ایتمک هوالرینه مبتلا مستکبر جبار مدعی مفسد دیمکدر . تعریب ده اولگی جزء‌لری نخت اصولیله ترک قیلنوب ، (ده ماغوغ) (ته آغوغ) کلمه‌لری ماغوغ آغوغ شکلرینه قصر قیلندقدن صوڭ ، معربلری آجوج یاجوج ماجوج اولوب قالدى .

شو تقدیر ده : ۱) جوج ده رئیسلک معناسی غایت واضح اولور . ۲) جوج ماجوج کلمه‌لرینی عهد عتیق عهد جدید صحیفه‌لرنده متعدد معنالره استعمالک ده وجهی آچیق معلوم اولور . ۳) قران کریم عهد عتیق کلمه‌لرینی امی بر آدمک لسانیله اصللرینه اعاده ایتمش اولور . ۴) عهد عتیق عهد جدید انبیالرینک بوتون یهودلرگ بوتون نصارالرگ عصرلرجه غفلتلرینی ضلاللرینی قران کریم آیت کریمه‌لرینک عجب گوزل «یا» سی اقامت ایتمش ، غایت نزاهتلى جزیل بر لسانله اصلاح ایتمش اولور .

شو تقدیر ده :

۱۱

یاجوج ماجوج کیم در؟

یاجوج ماجوج یریزنده هریرده هر ملت ده هر وقت بولونور . بوڭتا کوره ، یاجوجک ماجوجک جنسیتلری زمانلری مکانلری قران کریم ده تعیین قیلنمادی .

تورات اصلی : توره در . اسفرار خمسه اسمی تورگدن استعاره قىلىنىشدر . مصاحف عثمانی ده توره رسمي ده بزه دليل اولاپلور . زيد بن ثابت کې متثبت كاتب . البتة رسميک واضعی دگل ، بلکە ناقلىدیر . حرفلىڭ زيادەلرینە انقلابلىرىنە آچىق دليل بولۇنماقدىن صوڭ : تورات تفعىلەدر ، فوعىلەدر سوزلىرى هوائى بىرسوز اولور قالۇر . بزم اوغوزخان مز اوگوزمىز ذوالقرنین اولسەدە اولساھەدە ، اوگوز تورەسى هر حال دە يېھود توراسىندىن دها زيادە قدىمەدر . اوگوزڭ تورەسى : چىنگىزڭ ياسەسى ، تيمورڭ تۈزۈگى ھەمەسى تورك مالىدیر . تورە سوزى تورگىدىندر ؛ ياخود ؛ تورك سوزى تورەدىندر . يېھودڭ توراسى تورك تورەسىندىن استعاره قىلىنىشدر .

تورات سوزىلە طور سوزىنىڭ دە ياقين مناسبتلىرى ظاھىردر . عبرانيون بولىلە بىر توجىھى البتە قبول ايتىز . طور يېھود دە يوقىدر . حورىب واردەر . قران كىريمىڭ نۆمنە ، مصاحفىڭ رىسلەرنە رعايە ايتۈچى اسلام ئالىرى دە بولىلە بىر توجىھى قبول ايدەمن . تورات سوزىنىڭ اصلی تۈزە اولمۇنىڭ باشقە بىر احتمال يوقىدر .

غىرې لطيف بىرسوز : «ا كليل الكرامه في مسائل الامامه» اسىلى كتابىنده بېھو پال حاکى نواب صديق حسن حضرتلىرى دىمش : سىاست چىنگىزڭ سەياسەسىندىن (اوج ياسە) دن مأخوذىدەر . سىاست سوزىنىڭ مصدرىنى ، سىاست اصوللىرىنىڭ مأخذىنى ييان خصوصىلىنىڭ غىرې لطيف بىر بىانىدەر . اويفۇر توركلىرىنىڭ معرفتىلە تدوين قىلىنوب . قاآن چىنگىز نامىنە اسنان قىلىنىش اوج ياسە = سەياسە = سىاست تورك كلمەسى تورك ملکى اولور اىسە . «تورك تارىختى هيئەت جىلەسى» اعضالىرىنە ، خصوصاً سىدە آفت خانم كې تورك فىخرىنىڭ گۈزىل قونفرانسلەرنە علاوه قىلەنە يەجك لطيف بىر شاهد . بىش اون عربى كلمەلرگە اشتقاقلەرنى : شاهد قىلماق اوزرە ، يوقارى دە ييان ايتىش اولدم . تكىلە ئىرى . ساختەكارلىق حىلەلری ييانم دە ، غالباً ، يوقىدر . نوبت ياجوج ماجوج كلمەلرینە ايرىشدى .

(۱۱) سورة الكهف [۹۶] ، سورة الانبياء [۹۶] آيت كىرىمەلدە مذكور ياجوج ماجوج كلمەلردى دە ؛ البتە ، يۇنانىدەر .

امام عاصم رضى الله تعالى عنه حضرتلىرىنىڭ قراءتلەرنىدە ياجوج ماجوج كلمەلری مەھمۇز اىسەدە ، بوتون اماملىڭ بوتون امتىڭ قراءتلەرنىدە ياجوج ماجوج كلمەلری مەددود در . لغت امامى رؤبە بن العجاج حضرتلىرىنىڭ لفتىنەدە اىسە ؛ آجوج در . بۇڭى

نوح عصر از نده وار ايدى. لىكن او زير نده قوت يوقيق. ياخود باشقه لرده قوت چو قلق جيئيله. استيلا يولىرى قاپانمش ايدى. ذوالقرنيين عصر از نده وار ايدى. هر طرف نده بولونور ايدى. آز چوق ضعيف قالمش خلق او زيريه او زمانڭ مفسد ياجوجى ماجوجلى مفسدىرىت، مستكبارلى هجوم ايدرلاردى. استيلا ايدرلاردى: حتى اذا بلغ بين السدين وجد من دونهما قوماً لا يقادون يفقيعون قوله. [٩٢] قالوا يا ذا القرنيين ان ياجوج ماجوج مفسدون في الأرض. فهل يجعل لك خرجاً على ان تجعل بيننا وبينهم سداً. [٩٤]

معين ايکي طاغ جوار نده ساكن معلوم بىملكتك خلقىنى او وقتلك مفسدرندن حاقلامق اوچون. او خلقڭ طلب ايتدىكلرى تدىرى موافق كوروب. ايکي طاغىڭ آرهارىنى طاغ قدر بويوك برسد ايله ذوالقرنيين قاپادى.

بوراده اعتبار كوزىلە اهتمام فكىلە ملاحظە قىلنە جق مسئلەر: ۱) ايکي طاغ نەرەدە؟ ۲) طاغ قدر سد نە، وقت بنا قىلندى؟ ۳) نە قدر مدت دە طاغلر قدر سد بناسى تمام اولىدى؟ كې مسئلەر داڭىلدر. بويوك قران كريماڭ بويوك قىھلىنى كورە، زمانڭ مکانڭ اهمىتى يوقدر. ياخود، آزدر. حتى بانىلەتكە اهمىتى آزدر. انسانلار بويوك فاجعەلرىنى كوروب طۇروركىن. تدىرىن آرامقىدىن متفاھىم مۇرخى: دماغانلىق علمىلە طۇنۇ ايسەدە. قىلىرى آز چوق تائىردىن بوش آدمىر اوليلە مسئلەتكە حللىلىق مشغول اولاپىلور. قران كريماڭ دمىسىدىنە كورە. اعتبار قىلنە جق مسئلەر: ۱) مملكتلارك برى

بلازىڭ بىرىنە دوچار اولور ايسە ئاعانە تدىرىلىنى عىجلە ايتىك او زمان موجود قوتلارك هر بىرىنە وظيفە اولور. ۲) وظيفە مقابىنده بىدل آلمق. ولو عرض قىلنور ايسەدە. همت اوئىاز. ۳) انسانلارك ملكلەرنى قوتلارىنى يالڭىز او زلەرنىڭ ضرورتلىرىنى مصلحتلىرىنى صرف ايتىك مىشروع اولور. ۴) بويوك قوت. اسباب حكمدار النده طوپلانور ايسە، خلقڭ ضرورتلىرىنى مصلحتلىرىنى صرف قىلنور. ۵) دولتدىن حکومتدىن مقصىد خلقڭ مصلحتلىرىنى تأمينىدەر. حاكم خاذىمەر. او زلەرنىڭ غەضلى يۈلەنە خلقى استخدام ايدر ايسە، اوليلە حکومت جائز اولور، عاقبت، نۇلتڭ فسادىنە سبب اولور. (حل قىلنە جق مسئلەر: شو دورت بش مسئله كې مسئلەلەردىن.)

صوڭىڭ عصر لرده ياجوج ماجوج بولونور ايدى. بويوك اسکندر او زىنڭ زمانىنى كورە. البتە. ياجوج اولوب: قوتلى عسکرى البتە ماجوج ايدى. يەودىلە نېتىلە بابل

حڪومتی ياجوج اوئوب : تۈرنى ھم اسلام مەنكىلىرىنە نىسبە چىڭىز ھم ھلاكۇ ياجوجلارڭىڭ ماچو جىلارنىڭ دەشتلىرى ايدى.

شۇ كۈن قوه نارىيەسىلە قوه مالىيەسىلە بوتون يې يۈزىنە لىستىلا اىتمىش مەدى نىصرانىت دىناسى بوتون انسانلە نىبتىلە : خصوصاً اسلام مەلتىرىنە نىبتىلە ئىڭ دەشتلى مەناسىلە ياجوجدر ماچو جىر .

اسكى شرك دىنلىرىنىڭ بوتون تەئوغۇنیه لىرىنى . ۱ پاغانىسىتىد بىت پىرسەنلەر بوتون بىتلەرنە ئۆزلىرىنە ئام مال اىتدىكىن صوڭ . اوزلىرىنىڭ قوه نارىيە قود مادىيەلىلە ، اوزلىرىنىڭ قوه مالىيە آلەپلىلە ھم الوھىت حضورنىدە قوتلى استكبار ، ھم بوتون انسانىت اوستىندە شەدتلى استبداد اىتتىجى (تە آغوغ) (دەماغوغ) تە آنترۆپ نىصرانىت دىناسى يې يۈزىنە كەلەپىلەجك ياجوجلارڭىڭ ماچو جىلارنىڭ مەتكامىل ئىڭ مەتقى ئىڭ مفسد نمونى لىرىدر .

سورة الکھف دە نبى ذوالقرنین لسانىلە « قال هذا رحمة من ربى . فاذأ جاء وعد ربى جعله دكا . وكان وعد ربى حقاً » [٩٨] آيت كريمەسى ده ، « وتركا بعضهم يومئذ يموج في بعض . ونفح في الصور فمعناهم جعاً » [٩٩] آيت كريمەسى ده ، سورة الانبياء « حتى اذا فتحت ياجوج وماجوچ وهم من كل حدب ينسلون » [٩٦] آيت كريمەسى ده شو كونگى قاپيتالىست مەدى نىصرانىت دىناسى حقندە البتە دها زىادە ئام طوقىرى اولا بىلور .

قران كريم كېي بويوك بر كتاب ده « قلنا : ياذأ القرنين اما ان تعذب واما ان تتخذ فىهم حسبناً » كېي تخيير مطلق خطابىلە مخاطب اولىش ذوالقرنین : ئىكى طاغ قدر بويوك بر سد بنا اىتدىكىن صوڭرە ده ، مغۇرور اولمايوب « هذا رحمة من ربى ! » دىمىش اىسە بوييلە سوز تاجلى ملک سوزى اولماز : بلکە سليمانىن دها بويوك نبى سوزى اوللور . « فاذأ جاء وعد ربى جعله دكا . وكان وعد ربى حقاً » كېي استقبال پىر دەپلى آرقاسىنە تمام غائىب غايت بويوك خېرىلى اوافق توۋەك يەھود نېيلى سوپىلە يەمنز . تخيير مطلق عزتلىرىنە نائل اولىش بويوك ملک . بويوك نبوت شرفلىرىنە واصل اولىش عائل ذوالقرنین كېي سيمالىر - بويوك اسكتندرلر : بىرنجى دارالر ، (چىوانگى) لر آرەسندە آپانور اىسە ده بولونماز . ذوالقرنین لسانىن حكايە قىلىنىش « فاذأ جاء وعد ربى جعله دكا » آيت كريمەسندە سدئە ھدمى ياجوجلە اسناد قىلىمايوب : الله جل جلاله حضرتلىرىنە ياخود وعدىنە اسناد قىلىنىشىدەر . قران كريمەڭ بوييلە بر اسنادى - ياجوج ماچو حقندە شائع اولىش وھەملەر ئام ھدم ايدر .

اخوان الصفا ؟ نجی جلدده ، علوم ناموسيه شرعیه رساله‌لرندن ٦ نجی رساله ده
ظاهري معنالرندن صرف قيلنوب باطنی معنالرینه حمل قيلنه‌جق مسئله‌لر آره‌سنه : سد
ياجوج حقنله ديمش :

يلحسه من زمر بعد زمر
و سد ياجوج و ماجوج . ومن

اخوان الصفا کي علوم مجموعه‌لرینه ده سرايت ايتمش اوهام اويدورمه‌لریني بر دفعه قبول
ايدكден صولك ، تأویل ايتمك بلکه بر هنر اولاً بيلور : لكن اویله اويدورمه‌لری قران کري
آيت کريمه‌لرینه اسناد ايتمك اخوان الصفا مجموعه‌لرینه البته مناسب . اولاماز . (بویوک
غفلتندن ناشی اولمش ادبی بر جنایتدر .)

ذوالقرنین عصرینک ياجوجي ماجوجي . او زمانك عادي استحکام‌لریني ده آشمک کي .
اوافق بر زحمتندن عاجز ايديلر ايسه ده . مدنیت عصرینک قوه نارييھ‌سی قوه مادييھ‌سی
حضورنده اویله ردملاک البته قراری اولاماز .

او وقت ، الله جل جلاله حضرت‌لرینک حق وعدی حلول ايدرده ، قوه مادييھ نارييھ‌لرینه
مغروور اولوب ده . غفلت ده قالمش ياجوج ماجوج - بویوک غفلت‌لرندن اويانوب : « يا ويلىنا
قد کنا في غفلةٍ من هذا . بل كنا ظالماً » اعترافيه ، استکبار غرور‌لرندن استبداد
ظلم‌لرندن توبه ايتوب ، ياخود عاجز قالوب . حق و حقیقت محاب‌لرنده سجده ايدرلر ،
عدالت اجتماعيھ قانونلرینه انقیاد ايدرلر . مدنیت دنياسينک بویوک دورى باشلانور :
مدنیت‌لک سیاست نفسانیه‌لرینه بدل اسلامیت‌لک سیاست عدليه امييھ‌سی قائم اوپور !
بزم شو بيانمزه کوره ، لاهوتى يەخناڭلارڭ مدھش روپالرندن ، اشعا حزقيال کي
نبيللار دهشتلى نبوت‌لرندن بوتون مدنی ملتلر استقبال ده آزاد قالور . بویوک مدنیت‌لک نهائى
درجەلری صولك غايەلری يەводلارڭ بجدىته قربان قىلنماز . (مدنی دولتلە بویوک بر بشارت !)
انبیا سوره‌سینک ابتداسی : «اقرب للناس حسابهم . وهم في غفلةٍ معرضون .
ما يأتيهم من ذكر من ربهم محدث الا استمعوه وهم يلعبون . لاهيَهْ قلوبهم .» آيت
كريمه‌لری ايدى . سوره خاتمه‌سنه ياجوج ماجوج فتحى بيان قىلندىدىن صولك . «ولقد
كتبنا في الزبور من بعد الذكر ان الأرض يرثها عبادى الصالحون .» آيت کريمه‌سی ذكر
قيلنوب ، بویلە بر آيت کريمه‌لرندن صولك . نبی محمد عليه الصلوة والسلام حضرت‌لرینک عموم
عالملە رحمت اولىق اوزرە . رسالت عموميھ‌سی «قل انما يوحى الى انما الا هکم الله واحد .
فهل انت مسلمون» آيت کريمه‌سنه ايکى بویوک حصر ده اجمال قىلنىمىشدر .

قرآن کریمکش خبیب شو بیانی یا جوج ماجوج مسئله‌سنده بهم نظریه‌من آچیق تایید ایدر. یا جوج ماجوج حقنده یهودلرگ نصارالراثه مسلمانلرگ مشهور عقیده و هیله‌لری درست او لسه ایدی. یا جوج حادثه‌لرندن صوٹ رسالت عمومیه اهمیتی قالماز ایدی. قران کریمک جزیل عظیم او بیانی - وقتی پکمش . اهمیتی بتmesh بر حکایه اولور ایدی.

طلبه‌لر . اجتهادگر بـ مـسـلـه عـرـض اـیدـهـیـم : شـارـعـ حـکـیـمـ نـبـیـ مـحـمـدـ عـلـیـهـ الصـلـاـةـ وـالـسـلـامـ حـضـرـتـلـیـینـاـ رـسـالـتـ عـمـومـیـهـسـنـدـهـ بـوـیـوـکـ اـیـکـ حـصـرـلـهـ حـکـمـتـ نـهـدرـ؟

۱۲

← نظریه‌من یازدم . مقصدم نه ایدی ؟

قرآن کریم کبی بـوـیـوـکـ کـتابـ دـهـ مـذـکـورـ اوـلـاسـهـ اـیدـی : یـاـجـوـجـ مـاجـوـجـ کـلـمـهـلـرـیـ حـقـنـدـهـ بـرـ سـوـزـ سـوـیـلـهـ مـکـ آـرـزوـسـیـ بـنـ دـهـ بـلـکـهـ بـوـلـوـنـمـازـ اـیدـی . یـاـجـوـجـ مـاجـوـجـ فـکـرـمـیـ یـاـزـدـمـ . قـلـبـمـ بـوـیـوـکـ اـضـطـرـابـلـ اـپـنـدـهـ اـیدـی . اوـفـاقـ آـسـانـ مـسـلـهـلـرـدـنـ اـمـتـ اـمـاـمـلـیـنـاـ غـفـلـتـلـرـیـ اـسـتـبـعـاـدـ اـیدـدـ . دـهـ زـیـادـهـ صـوـابـ بـیـانـلـهـ مـجـتـهـدـلـرـگـ بـرـیـ بـوـنـدـنـ صـوـٹـ بـلـکـهـ مـهـتـدـیـ اـولـورـ . قـرـانـ کـرـیـمـ اـفـادـهـلـرـیـنـیـ یـهـوـدـ مـاسـالـلـرـیـنـهـ اوـیدـوـرـمـقـ جـنـایـتـلـرـنـدـنـ اـسـلـامـ طـلـبـهـلـرـیـ قـوـتـلـورـ اـیـسـهـ . بـنـ قـنـاعـتـ اـیدـرـمـ . بـوـتـونـ مـقـضـدـمـ دـهـ يـالـخـرـ شـوـدـرـ . اـسـکـیـ نـظـرـلـهـ هـجـوـمـ مـقـضـدـیـلـهـ دـگـلـ اـیدـیـ . استقبال یـوـلـلـرـیـنـیـ طـلـبـهـلـرـهـ آـچـمـقـ مـقـضـدـیـلـهـ اـیدـیـ .

اسلام طـلـبـهـلـرـیـنـاـ نـبـیـهـ دـمـاـغـلـرـیـنـهـ نـشـاطـلـیـ روـحـلـرـیـنـهـ : ۱) طـوـیـمـازـ بـرـ رـغـبـتـ . ۲) اـدـبـیـ بـرـ حـرـیـتـ . ۳) کـامـلـ بـرـ حـرـمـتـ تـلـقـیـنـ اـیـتـمـکـ آـرـزوـسـیـلـهـ اـیدـیـ : ۱) عـلـوـمـلـرـگـ فـنـوـنـلـرـگـ هـرـ بـرـینـهـ رـغـبـتـ . ۲) بـطـالـتـ کـبـیـ . سـفـاهـتـ کـبـیـ . جـهـالـتـ کـبـیـ . یـامـانـ تـقـلـیدـ کـبـیـ قـیـوـدـلـرـگـ هـرـ بـرـنـدـنـ حـرـیـتـ . ۳) فـکـرـلـاـقـ حـقـیـقـتـلـاـقـ اـنـسـاـنـلـاـقـ هـرـ بـرـینـهـ حـرـمـتـ فـضـیـلـتـلـرـیـ - شـوـاـنـ بـوـیـوـکـ اوـچـ خـضـیـلـتـ - بـزـمـ طـلـبـهـلـرـمـزـدـهـ بـوـلـوـنـورـ اـیـسـهـ ، يـعـنـیـ ، اـدـبـیـ قـیـمـتـ شـخـصـیـهـلـرـیـ اـدـرـاـکـ اـسـلـامـ طـلـبـهـلـرـنـدـهـ مـتـمـکـنـ اـولـورـ لـیـسـهـ . دـجـالـ فـتـهـلـرـیـ دـهـ : یـاـجـوـجـ مـاجـوـجـ اـسـتـیـلـاـرـیـ دـهـ ، اـنـقلـابـ طـوـفـانـلـرـیـ دـهـ بـزـهـ ضـرـرـ وـیرـمـزـ : مـهـدـیـ اـنـظـارـیـنـهـ دـهـ عـیـسـیـ نـزـوـلـلـرـیـنـهـ دـهـ اـحـتـیـاجـزـ قـلـماـزـ . مـهـدـیـلـرـمـزـدـهـ هـادـیـلـرـمـزـدـهـ : مـسـیـحـلـرـمـزـدـهـ : حـتـیـ مـاسـحـلـرـمـزـدـهـ ، هـرـ بـرـیـ اوـزـمـزـدـنـ ، تـورـکـ اـسـلـامـ بـالـاـرـنـدـ ظـاهـرـ اـولـورـ : غـالـبـ اـولـورـ . مـادـیـ مـعـنـوـیـ قـوـتـلـرـگـ هـرـ بـرـنـدـهـ مـدـنـیـ مـلـتـلـرـگـ هـرـ بـرـینـهـ اـسـلـامـ مـلـتـلـرـیـ مـسـاوـیـ یـاـ سـابـقـ اوـلـادـقـیـجـهـ : اـسـلـامـ مـهـدـیـلـرـیـ ظـاهـرـ اـولـامـازـ . اـمـامـ مـهـدـیـ تـرـقـیـاتـلـاـقـ اـبـدـاـسـیـ دـگـلـ ، بـلـکـهـ بـوـتـونـ تـرـقـیـاتـلـاـقـ بـوـیـوـکـ قـوـٹـکـ تـتـیـجـهـسـنـدـهـ وـاقـعـ اوـلاـجـقـ عـدـالـتـاـقـ باـشـ اـمـامـیدـرـ . اـمـامـ مـهـدـیـ حـدـیـشـلـرـیـ یـهـودـلـرـگـ مـسـیـحـ نـبـوـتـلـرـنـدـنـ دـهـ زـیـادـهـ قـطـعـیـتـلـهـ

بته ثابتدر. اشکال حديثه دگل، اشکال وار ايسه، يالکثر قالارده د.

کتب الله لاغلن انا ورسلي - رسل خاليه دگل، اسلام رسولريدر. خاتم النبین
نبي محمد^ص خاتمه تصديق قيلنه حق اسلام رسولريدر. رسل خاليه اولسه ايدي، استقبال

قسى مكتوب اولماز ايدي.

اجتهاد مطلق بزم فريضه مزدر، بويوك وظيفه مزدر. تشريع بزم بويوك قدسيتلى
حقيمه مزدر. رسالت اسلاميه امت اسلاميه ده تا ابد متزايد اولوب، کالينه واصل اولاچى
نعمت الاهيه در. « هو الذى ارسل رسوله بالهدى و دين الحق ليظهره على الدين كله ». »

آيت كريمىلىنىڭ احاطه عموميەرندن خارج اولاپىلەجك نعمت اجتماعىيە يوقدر.

شو كون يې يوزى قوياش (كونش) نورىندن زياده حریتلى علوم، حرمتلى فنون
نورلىڭه تنویر قىلىدى. اسلام طلبلى، تورك بالالرى، هېڭىز بورالاره، مدنىت مكتبلرىنىه!
خانهڭىزه مدنىت نورىلە، اسلام روحلربىنى نفح قىلڭىز. تورك يېرى الله نورىلە اشراق ايدر:
« واشرقت الأرض بنور ربها و وضع الكتاب وجىء بالنبين والشهداء ». الله جل
جلاله حضرتلىنىڭ بويوك كتابى قران كريم حيات اجتماعيةڭ اساسى اولىق يركسىلە،
اوز بالالرىڭىز نبى اولور، شهيد اولور. شارع حكيم حضرتلىنىڭ نورانى روحانىتى شو
طريقىلە يې يوزىنده تا ابد يې حيات قالور. نهايىت هې يېڭىز: « الحمد لله الذى صدقنا
وعده و اورثنا الأرض نتبأ من الجنة حيث نشاء. فنعم اجر العاملين » آيت كريمىلىنى
او وقت، صدق لسانىله او قورسز. شو كونىگى تلاوتلر صوت دگل، صدادر. تلاوت

دگل، حكايىدە.

بويوك با بالرىزىن ميراث. اولىق اوزرە، سزه قالمش يېلىڭىز يوزتلىرىڭ جنتىڭىز
اولور. كامل بويوك حریتلى مطلق يې اختيارله بوتون مقدراتڭىز بوتون سعادتىڭىز
الىڭىزه اولور. پرولەتارييات غوغالرى فوضالى، قومونىزم ماجوجلرى، قاپيتالىزم
يا جوجلرى او وقت سزه خطر اولماز. بسم الله، ايلى!

پرسپورغ - لهنین غراد - ۱۹۳۰ مارس ۲۱ ده يازىلدى.

موسى جار الله.

كاشغارلىق عبدالرحان آخوند نصرالدين برادرلە سوالرىيە

ـ جواب اولىق اوزرە يازلىش ائزلىق بىرىدر شو كتاب.

اسلام ملتلرینک بویوک التفافلرینه

رغبتی تورک طبله‌لرینه علی ادی فوائد ویره‌یله‌جک شو ائرلار تشریف
جل جلاله حضرت‌لرینک بویوک نامیله، باشلادق :

قران کریم آیت کربسلرینک معجز افاده‌لرینه کوره ، ۱) کاتاب هیتنی ، ۲) مدیت
تاریخی ، ۳) عهد عتیق عهد تجدید انبیاری کتابلیه ، ۴) عائده‌ده خاتون ، ۵) خلقت حدیثی
۶) امات الاهی حقیقتی ، ۷) تعلیم الاهی طریقلری ، ۸) کلام حقیقتی ، ۹) انسانلار کرامت
الاهی‌لری ، ۱۰) قران کریم حروفاتی ، ۱۱) مصاحف اسلامیه الفبایی ، ۱۲) اسلامک اولکی
عصرلرده خلق قران مسئللسی ، ۱۳) قران کریم آیت کربسلرینک تورلاری حضورلرنه فلسفه
هم تصوف اصوللاری ، ۱۴) حجت الاهی نادر ؟ ۱۵) مدیت عصرلرده خلاف اسلامی
نظامی ، ۱۶) صوت زمانلار عبرتی حالتی حنقده مهم خاطره‌لر ، ۱۷) تورک مدنی قانونلری
حنقده ادبی علمی ملاحظه‌لر ، ۱۸) مسیح ابن مریم ، ۱۹) یاجوج مسئلسلرینک نهانی
حللری . ۲۰) تورک طبله‌لرینه کبی اوافق توفه‌ک ائرلارقا تشریف شروع ایدنک .
ائرل امک تقديرینه نائل اولور ایسه ، رغبتی تورک طبله‌لرینه آزچوق ادبی علی
قاندهل ویره‌یلور ایسه ، قدیم معاصر اسلام عالمزیتک قیمتلی حریتی فکرلرینی ، شو کونگی
مدیت دیاسینک حرمتلی روحلی بویوک فکرلرینی تورک طبله‌لرینه عرض ایتوب طورمیق برم
لذتی آرزولارمزرد ، شرفی وظیفه‌لمزرد . بویوکلرک نصیحت لسانیله سویله‌ندجک ارشادلرینی
طبله‌لرک استفاده يولله عرض قیک‌حق اتسالرینی ، هر وقت بویوک منویتلە ، قبول
ایدرز ، البه ، انشاء الله .

روضه سعادت یارلرینک مبارک فیوضاتلرندن الهام آلوب ، امک همتلرینی ده کوزدە
طوتوب ، الله جل جلاله حضرت‌لرینک هر دقیقه عوئزلرینه اعتقاد ایدنک .

موسیٰ جارانه

MUSA BEY

Berlin W 15

Kaiserallee 204 bei Wolde